KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 40 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, helmik. 27 p:nä—Mon., Feb. 27 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

KÖYHÄLISTÖN PUNAINEN ARMEIJA 10-VUOTIAS

Työväentasavalta jatkuvasti uhattuna kapitalistimaiden taholta

KOKO MAAN PUOLUSTUSVOIMA TULLAAN TARVITSEMAAN

MOSKOVA, helmik. 24. — Neuvostoliitossa vietetään Punaisen armeijan 10-vuotisjuhlaa helmikuun 26 p:nä, mutta nyt jo ollaan kaikkialla valmiit ottamaan juhla vastaan. Kaupungit ovat koristetut punaisilla lipuilla ja voimakkailla tunnuslauseilla. Sanomalehdet julkaisevat joukottain tervehdyksiä Punaiselle armeijalle eri järjestöiltä, työläisten ja talonpoikain keskuudesta.

Sota-asiain komissari Voroshilov on antanut julistuksen, jossa hän selittää, että kapitalistiset maat varustautuvat kuumeisella kiireellä sotaan. Tämän vuoksi täytyy Punaista armeijaa vahvistaa erikoisesti.

"Tulevassa sodassa", hän lausui, "tullaan tarvitsemaan ei ainoastaan armeijan, vaan koko Neuvostoliiton keskitetty voima. Hallitus koettaa tehdä kaikkensa taistellakseen rauhan puolesta, mutta niin kauan kuin meitä ympäröi kapitalistiset maat, tulee alituisesti olemaan sodanvaara tarjolla."

"Punainen armeija on aina valmis ottamaan vastaan kaikenlaiset hyökkäykset", lopettaa Voroshilov.

Myöskin Stalin on antanut lyhyen, mutta teräväsanaisen tervehdyksen armeijalle ja merisotilaille. Punaisenlipun korkeimman kunniamerkin ovat saaneet seuraavat hallituksen johtomiehet: Mikael Kalinin, tp. k:n puheenjohtaja; Alexei Rykov, kansankomissarien neuvoston puheenjohtaja; A. Mikoyan, Petrovsky ja eräät muut.

Kaikki armeijan keskuudessa kurinpidollisesti rangaistukseen tuomitut vangit on määrätty vapautettavaksi vuosipäivän kunniaksi.

Punaisen armeijan historian monet vaiheet on esitetty lehtien ja kirjasien kautta. Näissä ei kuitenkaan ole sanallakaan mainittu Leon Trotskysta, vaikka hän olikin ensimmäinen sota-asiain komissari.

Rosvot saivat palkkansa

Viidelle nuorelle rikolliselle mätkäisty Montrealissa 115 vuotta kuritushuonetta ja 72 ruoskaniskua

MONTREAL. — Viime viikkojen kuluessa oli Montrealissa "työskennellyt" eräs rosvosakki, joka teki lukuisia aseellisia ryöstöjä ja ryöstöyrityksiä. Poliisi pääsi viimein rosvojen jäljille ja vangitsi heidät laukausten vaihdon jälkeen kadulla maanantaina t.k. 13 p:nä.

Oikeudessa syytettiin tämän joukkueen jäseniä viime torstaina automobiilin ryöstöstä sekä murtovarkauksista ja ryöväyksistä, joiden yhteydessä anastettujen rahojen ja tavaran arvo nousi n. $1,500:iin.

Charlie Brown-nimiselle rosvolle langetettiin 30 vuotta kuritushuonetta ja 24 raipaniskua yht. viidestä rikoksesta. Tuomittu on 23-vuot. nuorimies. Oscar Bouchard, 24-vuot., sai yht. 23 vuotta 9 kuukautta ja 24 raipaniskua kuudesta rikoksesta; Leo Bernier, 23-vuot., 40 vuotta ja 24 raipaniskua seitsemästä rikoksesta; Leo Cartier 15 vuotta neljästä rikoksesta ja Romea Lamy, 19-vuot., 7 vuotta seitsemästä rikoksesta.

Tuomari selitti langettavansa viimeksimainitulle niin lievän tuomion syytetyn nuoruuden takia ja koska häntä ei ole ennemmin rangaistu. Koko sakki, jotakin poikkeusta lukuunottamatta, oli ollut säännöllisesti mukana suoritttamassa mainittuja ryöstöjä.

Siirtolaisten kohtalo

TORONTO. — Thomas Marino-niminen ukrainalainen siirtolainen, joka työskenteli Bay- ja Richmond-katujen kulmassa olevalla uudisrakennuksella, joutui työssä ollessaan rakennusyhtiön kuorma-auton alle ja kuoli torstaiaamuna sairaalassa. Kova kohtalo on vainonnut tätäkin siirtolaisperhettä, sillä mies oli ehtinyt olla vain viikon päivät työssä pitempiaikaisen työttömyyden jälkeen, joten perhe, vaimo ja 7 alaikäistä lasta, jo ennestään eli kurjuudessa. Miehen kuolema nyt riisti perheeltä viimeisenkin tuen.

133,000 Ruotsin paperityöläistä työnsulkuun

ENNESTÄÄN ON SULUSSA 57,000 MASSATEHTAIDEN TYÖLÄISTEN

TUKHOLMA, helmik. 24. — Ruotsin työnantajien yhdistys on päättänyt laajentaa massatehtaiden työnsulun myöskin paperitehtaita käsittäväksi, alkaen maaliskuun 5 päivästä. Tämän kautta tulee työnsulun alaiseksi paperitehtaissa 133,000; ennestään on massatehtaiden työnsulussa 57,000 työläistä, joten sulku tulee käsittämään kaikkiaan 190,000 työläistä.

Yllämainitun päätöksen tekivät kapitalistit sen jälkeen, kun neuvottelut massatehtaiden työläisten kanssa olivat rauenneet ilman tuloksia.

Kehnoa rakennustapaa Montrealissa

Talot romahtavat läjään ennen kun ehtivät valmistuakaan, tuottaen vaaraa työläisille

MONTREAL. — Täällä Ville Marien kadun varrella oleva kolmikerroksinen tiilellä vuorattu asuinrakennus luhistui torstaina aamupäivällä parin putkityömiehen ollessa juuri laittamassa kaasujohtoja talon kellarissa. Työmies Eugene Tremblay, 40-vuot., ja hänen poikansa Edmond, 17-vuot., jäivät tiili-, lauta- ja rappausjätteiden alle, mutta vain vanhempi loukkautui niin pahoin, että hänet oli vietävä sairaalaan. Rakennus kuului Viau Homeland Companylle ja oli se n. $15,000 arvoinen.

Mainittakoon, että ensimäisten asukkaiden piti muuttaa taloon seuraavana päivänä. Voi helposti kuvitella, miten olisi voinut käydä, jos asukkaat olisivat ehtineet muuttaa taloon ennen luhistumista.

Selitetään, että rakennuksen kellarissa tapahtui jonkinlainen pienempi kaasuräjähdys. Tämä sekä rakennuskeinottelijain omaksuma heikko ja huolimaton rakennustapa oli syynä onnettomuuteen. Montrealissakin kaivattaisiin tehokkaampaa rakennustarkastusta; muuten saattaa vielä tapahtua tuhoisia onnettomuuksia.

Saksan metallisulku estetty

Keski-Saksan metallityöläiset palanneet työhön

BERLIN, helmik. 23. — Uhkaamassa ollut metallisulku, jonka alaiseksi olisi tullut kuulumaan 900,000 metallityöläistä, ilmoitetaan lopullisesti vältetyksi sen kautta, että hallitus pakoitti molemmat asianomaiset hyväksymään 5 pennin palkankoroituksen työläisten tuntipalkkoihin. — Työläisten vaatimuksena oli 15 pennin koroitus, sekä 8-tuntisen työpäivän voimaan saattaminen.

Keski-Saksan metallityöläisten union ilmoitetaan hyväksyneen mainitun 5 pennin koroituksen ja määränneen työläisten töihin palaamisen.

TYÖN VAARAT

Belleville, Ont. — Täällä Canadian Industrial Alcohol Companyn uudisrakennuksella tapahtui torstaina odottamaton onnettomuus, kun maata kaivaessa sattui erään työmiehen hakku iskemään maassa löytyvään dynamiittinalliin, joka räjähti kovalla voimalla, heittäen soraa ympärillä olevien työmiesten päälle. Italialainen Mike Cirric ja canadalainen H. Yateman loukkautuivat vaikeasti ja pari muuta miestä lievemmin.

Hollingerissa esiintyvät vaarat

Kaivostarkastaja määrännyt maansisässä olevat dynamiittivarastot tuotavaksi pinnalle

TIMMINS, Ont. — Ontarion kaivosten päätarkastaja, Thomas Sutherland, on antanut yleisen määräyksen, että kaikki kaivoksen sisällä olevat dynamiittivarastot on poistettava ja nostettava maanpinnalle. Määräys ei koske yksinomaan Hollingerin kaivosta, vaan kaikkia Ontarion kaivoksia, joille on tiedoitettu tästä määräyksestä apulaistarkastajien kautta.

Hollingerin kaivoksessa on tällaisia varastopaikkoja kertoman mukaan kaksi, toinen on 200 ja toinen 550 jalan tasanteella.

Mitään määräaikaa ei ole asetettu käskyn toteuttamiseksi, mutta edellytetään, että se pannaan käytäntöön niin pian kuin mahdollista.

Siirtolaisuus vv. 1921–27 aikana

Nousee 787,408 henkeen, joista oli $7,204,986 kustannuksia

OTTAWA. — Parlamentissa vastattiin viime viikolla eräiden edustajain tekemiin kysymyksiin, jotka koskivat siirtolaisuutta. Hallituksen ilmoituksen mukaan on vuosina 1921—1926 saapunut maahan yhteensä 787,408 siirtolaista Brittein saarilta, Euroopan mantereelta ja Yhdysvalloista. Brittein saarilta saapui 361,834, Euroopan mannermaalta 249,521 ja Yhdysvalloista 176,053.

Siirtolaisten maahantuonnista y.m. Dominionille koituneet kustannuksen ovat: Suur-Britanniasta tulleet siirtolaiset $3,751,842.69; Euroopan mannermaalta tulleiden osalle $352,368.90 ja Yhdysvalloista tulleista $3,101,074.79.

Hallituksen taholta ilmoitetaan, että v. 1927 laaditun Canadan farmilainalain mukaan on niille canadalaisille varattu mahdollisuuksia saada hallitukselta neuvoja y.m. avustusta, jotka ovat halukkaita asettumaan viljelemään eri puolilla maata löytyviä joutomaita. Hallituksen siirtolaisuus- ja maanasutusviraston maanasutusosasto toimii tällaisena neuvoa-antavana ja ohjaavana elimenä ja löytyy sillä 12 asiamiestä ja 41 sivuasiamiestä Manitobassa, Saskatchewanissa; Albertassa ja Peace River-alueella.

Aasian maista kohdistuvan matkustaja- ja siirtolaisliikenteen suhteen mainitaan, että viime vuonna saapui maahan 94 kiinalaista, joista 40 oli näyttelijöitä ja näyttelijättäriä, 4 lähetyssaarnaajaa ja 3 opettajaa. Näistä on jo 35 poistunut Canadasta. Japanilaisia saapui 493 Canadaan kuluneena vuonna, joista 118 miestä, 227 naista ja 98 lasta. Molemmista sukupuolista oli 154 työläisiä ja 118 farmareita.

Ylläolevaan nähden on merkillepantava, miten Brittein saarilta ja Yhdysvalloista hankittujen siirtolaisten Dominiolle aiheuttamat kustannukset ovat moninkertaiset verrattuna Euroopan mannermaasta tulleiden siirtolaisten kustannuksiin. Tämä osoittaa että enksimainittujen hyväksi, jos niin voi sanoa, uhrataan paljon enemmän yleisiä varoja kuin jälkimäisten, jotka saavat pulittaa huikeita summia höyrylaivayhtiölle, saamatta täällä mitään suojaa tahi etuja itsenäiseen elämään pääsemiseksi.

Tuli tehnyt tuhoja Port Nelsonissa

Veturitalli tuhoutunut

OTTAWA. — Hallituksen rautateiden ja kanavain departmentti on vastaanottanut tiedon Port Nelsonista, Man., että siellä oli tulipalo syttynyt pääteaseman konerakennuksella viime tiistai-iltana, jolloin rakennus tuhoutui ja viisi pienoisveturia vahingoittui, jonka lisäksi vielä vahingoittui kaksi ketjutraktoria. Palon syynä oli kaatunut öljylyhty.

Vetureita oli käytetty pääteaseman rakennustöissä. Viranomaisten arvelujen mukaan, eivät vetureille koituneet vahingot saata olla kovin suuria. Sensijaan traktorien vahingoittuminen tuottaa paljon enemmän haittaa, koska niillä on ollut suuri merkitys tavarain ja rakennustarpeiden kuljettamisessa Port Nelsonista Hudson Bayn rautatien lopulliseksi pääteasemaksi ja vientisatamaksi määrättyyn Fort Churchilliin.

Kuten tiedetään, oli Port Nelson alunperin suunniteltu Hudson Bayn rautatien päätepisteeksi.

Coloradon kaivoslakko on päättynyt

TYÖLÄISET SAAVUTTANEET $1 KOROITUKSEN PÄIVÄPALKKOIHIN; LAKON AIKANA AMMUTTU 8 TYÖLÄISTÄ KUOLIAAKSI, SATOJA VANGITTU

DENVER, Colo., helmik. 24. (FP) — Coloradon hiilenkaivajat, jotka ovat olleet lakossa neljä kuukautta, eli viime lokakuusta asti, ovat äänestyksen kautta päättäneet palata takaisin työhön, siksi kunnes valtion hiilikomissioni on päättänyt työnsä. I. W. W.-liitto on toimituttanut äänestyksen ja antanut asiaa koskevat tiedot.

Siitä huolimatta että komissionin työ ei tule päättymään ennen kuin maaliskuussa, tulevat työläiset, jotka palasivat työhön t.k. 20 pnä, saamaan yhden dollarin palkankoroituksen, sekä eräitä parannuksia työoloihin.

Tämän lakon alkuviikoilla murhattiin Columbine-kaivoksella valtion pyssyhurttain kautta kuusi työläistä ja haavoitettiin useita. Myöhemmin surmattiin vielä kaksi työläistä, joista yksi ei ollut lakkolainen. Satoja työläisiä on ollut vangittuna; niiden ohella Federated Pressin kirjeenvaihtajakin, joka joutui olemaan vankeudessa 25 päivää.

Vaikka lakkolaiset yleensä käyttäytyivät rauhallisesti, maksoi tämä lakkotaistelu kuitenkin kahdeksan työläisten hengen. Tämä osoittaa miten kärjistyneen luokkataistelun aikaa kapitalistimaissa nykyään eletään.

Sairaalalakko Guelphissä

GUELPH, Ont. — Täkäläisen yleisen sairaalan sairaanhoitajattaret, luvultaan 36, esittivät tk. 23 pnä sairaalan johdolle uhkavaatimuksen, että hoitajattarien kohteleminen on tästä lähtien muutettava inhimillisemmäksi eli muussa tapauksessa tulevat hoitajattaret joukolla lakkaamaan työstä. Vastausta vaadittiin kahden tunnin sisällä. Raskaimmat muistutukset koskivat ylihoitajattaren harjoittamaa mielivaltaista komentoa.

Kun hoitajattaret eivät saaneet pyytämäänsä vastausta määräajan kuluessa, lopettivat he samana päivänä työnsä. Sairaalan johdolle tuli kiire haalia kaupungilta uusia hoitajattaria mutta niitä ei saatu paikkakunnalta läheskään riittävästi, joten oli pyydettävä Hamiltonista. Sillä aikaa käytiin neuvotteluja lakkolaisten kanssa, ja lipuksi päästiin sovintoon, kun hoitajattarille luvattiin, että esiintyneet epäkohdat korjataan.

Ruotsissakin pelätään poliittista "tartuntaa"

Tukholma (Postitieto). — Suomen metallityöläisten liiton luottamusmiehen Artturi Virran ottaessa passiviisumia, matkustaessaan Ruotsiin, Skandinavian maiden metallityöläisten yhteiseen kongressiin, v. k. 23 p:nä, täytyi hänen viisumin saadakseen kirjoittaa seuraavanlainen sitoumus Ruotsin edustajistossa Helsingissä:

"Kunniani ja omantuntoni kautta sitoudun minä allekirjoittanut, etten tee mitään poliittista propagandaa käynnilläni Ruotsissa.

Helsinki, 23 p:nä tammikuuta, 1928.

Artturi Virta."

DOMINION SETELIRAHAA LIIKKEELLÄ 220 MILJOONAN ARVOSTA

Ottawa. — Alahuoneessa on ilmoitettu, että Dominionin seteliraha on ollut liikkeellä yhteensä $220,000,000:in arvosta kuluneena vuonna. Nämä jakautuvat 25 sentin papereista $50,000:in seteleihin saakka. Viime vuonna oli liikkeessä 5,487,000 kpl. 25 sentin seteliä, 19,000,000 dollarin seteliä, 7,000,000 kahden dollarin seteleitä sekä 3,425 $50,000:in seteleitä. Viimeksimainituista tuskin voitanee sanoa, että ne ovat "liikkeellä", sillä ne enimmäkseen maksavat pankkien holveissa tai muissa varmoissa talletuspaikoissa.

Wellandin kanavarakennukset

600 jalan kuivatokka rakennetaan Port Wellerissä — Kanava valmistunee v. 1930—Tänä vuonna tulee kanavatyöläisten lukumäärä nousemaan 3,000

ST. CATHERINES, Ont. helmik. 26. — Wellandin kanavarakennuksen johtaja, insinööri A. J. Grant, on ilmoittanut, että kohdakkoin tullaan aloittamaan 600 jalan pituisen kuivatokan rakennustyöt Port Wellerissä. Urakkatarjouksien sisäänjättöaika on päättynyt viime keskiviikkona.

Insinööri Grant on sitä mieltä, että Wellandin kanavan rakennustyöt saadaan loppuunsuoritetuksi v. 1930 aikana ja että kanava voidaan avata laivaliikenteelle v. 1931. Useat urakoitsijat ovat pitäneet kanavarakennuksella töitä käynnissä koko talven. Nämä toiminimet ovat: Steel Gates Company, Peter Lyall Construction Company ja Atlas Construction Company. Ensiksimainittu liike rakennuttaa sulkuportit, toinen teetättää sulkutyöt Thoroldissa ja kolmas juoksusalaojat Wellandissa. Salaojien kautta tulevat Chippewa Creekin vedet juoksemaan kanavan alitse. Nämä työt tulevat valmiiksi ensi heinäk. 1 päivään mennessä.

Maalisk. 31 päivään saakka on varattu $14,500,000 kanavan rakennustöihin. Kuluvana vuonna tullaan käyttämään 3,000 miestä kanavarakennuksella.

Monarkistien tihutyöt

Moskovan neuvosto antanut varoituksen murhapolttoja vastaan

MOSKOVA. (DW) Syystä että useita murhapolttoja on tapahtunut viime aikoina suurissa tehtaissa, arvellaan monarkististen ainesten olevan näihin tekoihin syypäät. Moskovan neuvoston puheenjohtaja Uchanov on antanut kaikille taloudellisille laitoksille määräyksen ryhtyä kaikkiin mahdollisiin varovaisuustoimenpiteisiin vastaisuudessa tapahtuvia murhapolttoja vastaan.

Yhden viikon ajalla sattui Moskovassa useita paloja, joista yksi käsitti suuren kemiallisen tehtaan, tuhoten sen melkein kokonaan. Leningradissa paloi Max Höls'in nimelle omistettu tehdas, missä loukkaantui 14 työläistä.

Suuria pankkikavalluksia Torontossa

Standard-pankin käsööri ja Capital Trust Co:n kirjanpitäjä vangittu

TORONTO. — Viime torstaina iltapäivällä vangittiin täällä King ja Jordan katujen kulmassa sijaitsevan Standard-pankin haarakonttorin käsööri, Norman G. Bray, 29-vuot., syytettynä pankin varojen kavalluksesta. Varastettu summa on $25,000. Bray on naimisissa oleva mies, ja on hänellä yksi kolmevuotias tytär. Bray on ollut pankin palveluksessa jo 15 vuotta, eli alaikäisestä poikasesta lähtien. Hän selittää anastaneensa pankin varoja n. 18 kuukauden ajan. Syynä tekoon oli se, että hän oli viime syksynä sotkeutunut vedonlyönteihin hevoskilpailujen yhteydessä ja hävinnyt niissä suuria summia. Bray oli luotettu pankinvirkailija ja oli hänen vuosipalkkansa $1,850.

Viime torstaina vangittiin täällä myöskin Capital Trust Companyn kirjanpitäjä Cecil Laughlin, 30-vuot., mainitun luottoyhtiön varojen kavaltamisesta. Kavalletun summan suuruutta ei ole lehdille ilmoitettu, mutta on se kuulemma peitetty vakuutuksella. L. oli ollut noin kolme vuotta yhtiön palveluksessa. Hän ilmoittaa myöskin tuhlanneensa rahat vedonlyöntiin. L. on aikaisemmin ollut Standard-pankin palveluksessa.

Hurjaa ajoa autokilpailussa

DAYTONIA BEACH, Fla., helmik. 23. — Täällä toimitettavissa autokilpailuissa ajoi Frank Lockhart 225 mailin nopeudella tunnissa, merenrannikolla olevalla hiekkakentällä sillä seurauksella, että auto syöksyi tuossa hurjassa vauhdissa mereen. Aivan kuin ihmeen kautta pelastui ajuri kuolemasta.

Evanston, Ill. — Eräs Chester Levere vietti täällä äskettäin 58:tta syntymäpäiväänsä rikkomalla maailman ennätyksen nuoranhyyppäämisessä. Hän hyppäsi nuoraa 15,000 kertaa perätysten 3 tunnissa 39 minuutissa eli keskim. 96 hyppyä minuutissa. Hänellä on entinenkin ennätys, 12,000 hyppyä.

18 miestä surmaantunut hiilikaivoksen räjähtäessä

Sata työläistä pelastunut viime hetkellä räjähdyksen jälkeen

Osakkaille maksetaan $10,000,000 vuodessa voittoa säännöllisesti

FORT SMITH, Ark., helmik. 24. — Täältä kahdeksan mailin päässä olevassa Ma-Ma Mine Co. omistamassa Jenny Lindin hiilikaivoksessa tapahtui ankara räjähdys, joka sulki kaivantoon 15—18 miestä. Sata hiilenkaivajaa pääsi pakenemaan kaivoksesta räjähdyksen tapahduttua.

Pelastusjoukkue lähetettiin heti kaivokseen, valtion kaivostarkastajan johdolla. Sairaalavaunut ja lääkäreitä kutsuttiin heti paikalle, odottamaan mahdollisia pelastettavia uhreja. Räjähdyksen sanotaan tapahtuneen n.s. "mustassa" osastossa, kaivoksessa n:o 18.

Kaivoksesta pelastuneiden on täytynyt kulkeutua kaivoksen n:o 29 kautta. Tarkalleen ei ole voitu määritellä sitäkään, montako miestä kaivoksesta pääsi pelastumaan, mutta kaivoksen johtajat lausuvat että 15 tai mahdollisesti 18 työläistä on jäänyt kaivokseen. Heidän pelastumisestaan ei ole suuria toiveita. Pelastuneet työläiset arvelevat kaikkia kaivokseen jääneitä tovereitaan kohdanneen kuoleman, sillä koko kaivos on nopeasti täyttynyt savulla ja kaasulla.

Kaikissa viereisissä kaivoksissa, jotka ovat yhteydessä tämän kaivoksen kanssa, on työt täytynyt savun ja kaasun vuoksi keskeyttää.

Viime aikoina ovat kaivoksissa tapahtuvat työläisten joukkomurhat kasvaneet aivan tavattomasti. Jos komppaniain taholta kiinnitettäisiin enemmän huomiota kaivosten turvallisuuteen, kuten tässäkin tapauksessa hiilentomun poistamiseen tai eristämiseen, ei tällaisia joukkomurhia tapahtuisi. Mutta Yhdysvalloissakin parhaillaan pyssyhurttain avulla raakamaisesti murhataan sellaisia kaivosmiehiä, jotka parannuksia vaativat.

Morganin pankin suunnattomat riistovoitot

OSAKKAILLE MAKSETAAN $10,000,000 VUODESSA SÄÄNNÖLLISESTI

NEW YORK, helmik. 24. (FP) — First National pankki New Yorkissa, raharuhtinas J. P. Morganin rahamylly, on maksanut osakkailleen kuluneelta vuodelta vuodelta $10,000,000 voitto-osinkoja. Tämä huimaava summa on täsmälleen 100 prosenttia siitä, mitä Morgan ja Co. ovat tuohon laitokseen sijoittaneet. Tämän summan ohella on tuo pankkilaitos tuottanut omistajilleen sen olemassaolon aikana kaikkiaan $159,510,000 voittoa, lukuunottamatta maksettujen voittojen korkoa tuolta ajalta.

Tämä pankki perustettiin v. 1863, $200,000 pääomalla. Siitä on paisunut sittemmin yksi maailman johtavimpia pankkeja. New Yorkissa on neljä pankkia, jotka maksavat osakkailleen vähintäin 100 pros. voittovaroja vuodessa, sekä 17 sellaista pankkia, jotka maksavat vähintäin 40 prosenttia tai siitä yli.

U. S. Trust Co. on prosenttimäärään nähden tuottanut kaikkein eniten osaketta kohden, eli toisin sanoen $162.59 jokaiselle $100.00 osakkeelle. Morganin pankki on toisena, tuottaen $153.50 jokaista $100 osaketta kohden. Tätä määrää ei kuitenkaan kaikkia jaeta, sillä eräs osa pidätetään sellaisten aikojen varalle, jolloin riistovoitto mahdollisesti kävisi pienemmäksi. Pankki nimittäin takaa osakkailleen säännöllisen $10,000,000 vuosivoiton:

The Federation Bank and Trust, maan suurin työväen pankkilaitos, on saanut voittoa $12.16 jokaista $100 osaketta kohden. Se on kyennyt jakamaan vain 10 prosenttia osakkailleen. Siis vähän paremmin kuin keskinkertaisista rahalainoista kiinnityksiä vastaan tapaa saada. Tästä havaitaan mikä suunnaton ero on kapitalistien raha-oligarkian ja tavallisten työväen luottolaitosten välillä.

Yhdysvalloissa hallitsee koko rahamaailmaa, samoin kuin yhteiskunnallista teollisuus- ja liike-elämää kaksi johtavinta pankkiryhmää, nimittäin Morganin ja Rockerfellerin pankit. Mutta nämäkin alkavat yhä enemmän sulautumaan yhteen. Nyt jo niiden johtajat istuvat monien suurien pankkien ja liikelaitosten johtokuntain pöydän ääressä yhtaikaa.

Manitoban olutkapakat

75 anomusta lupakirjan saamiseksi jo jätetty väkijuomakomissionille

WINNIPEG, helmik. 25. — "Manitoba Gazettessa" on jo julkaistu 75 ravintolan- ja hotellinpitäjän anomuskuulutukset, lupakirjan saamiseksi olutkapakan perustamista varten. Näistä anomuksista on 56 Winnipegin kaupungista ja 19 maaseudulta. Jos kaikki anomukset hyväksytään, tulee maalisk. alussa avattavaksi nuo 75 kapakkaa Manitoban maakunnassa.

Manitobassa siis raittiusharrastukset maakunnallisen väkijuomakontrollin suosiollisen valvonnaon alaisena "edistyvät" varmoin askelin, mikäli näitä askeleita ei horjuta kansalaisten silmissä oleva "ohranjyvä" liian monen olutlasin tyhjentyessä.

ARGENTINAN SIIRTOLAISUUS KASVAA

BUENOS AIRES, helmik. 24. — Viralliset tilastot näyttävät Argentinaan saapuneen vuonna 1927 siirtolaisia 161,540 henkilöä. Näistä oli italialaisia 69,000, espanjalaisia 34,000, puolalaisia 18,000, sekä loput saksalaisia, valkoryssiä, jugoslaveja ja tshekko-slovakeja.

Oluen lasittain myynti Ontariossa

Asia esillä lainlaatijakunnassa tänään tai perjantaina

TORONTO, helmik. 26. — Hallituksen taholta on ilmoitettu, että edustaja Wilsonin ehdotus väkijuomalaisäädännön muuttamisesta siten, että oluen lasittain myyntiä sallittaisiin laillistetuista kapakoista, tulee esille joko huomenna maanantaina eli ensi perjantaina. Otaksutaan, että ne edustajat, joilla on jotakin "hampaankolossa" nykyistä väkijuomakontrollia vastaan, tulevat tässä yhteydessä puhumaan.

Torstaina tulee maakunnan rahastonhoitaja Monteith esittämään maakunnan budgettiehdotuksen.

Pääministeri Ferguson on myöskin ilmoittanut, että hallitus suunnittelee sellaista muutosta verotukseen, jonka mukaan kauempana maanteistä asuvat farmarit eivät tarvitseisi vastaisuudessa maksaa niin suuria veroja maanteiden kunnossapidosta kuin tähän saakka.

Fascistit murhanneet 200 alkuasukasta

TRIPOLI. (DW) — Yli kaksi sataa afrikalaista alkuasukasta on saanut surmansa Italian fascistien siirtomaajoukkojen kuulasateen kautta. Alkuasukkaat ovat olleet avoimessa kapinassa Giorfian alueella italialaista yliherruutta vastaan.

Fascistien hyökkäys alkoi helmik. 9 pnä. Annetun selityksen perusteella pääsi kapinallisten johtaja Abdel-Djeli pakenemaan seuralaistensa kanssa.

MacDONALD YRITTÄÄ OLLA VIEKAS

Lontoo, helmik. 24. — Kun Englannin kommunistien suunnitelma tulevia vaaleja varten esiintyi julkisuudessa, on MacDonald lausunut, että: "Kommunistit ovat tervetulleita vaaliareenalle." Sitten hän selittää, että molempien ryhmien vaaliohjelmien esiintyessä rinnakkain on työväestöllä tilaisuus päästä varmuuteen siitä, että vanhoillisuus on muka ainoa oikea suunta työväen keskuudessa. Herra M. uskoo, että kommunistien esiintyminen tulee tuottamaan yhä suuremman voiton keltaisille. — Se näkee joka elää, voi työväki vastata keltaisten johtajalle.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, tiistaina, keskiviikkona, torstaina ja perjantaina.

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL, T. H. CARLSON, B. A. TENHUNEN, R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä [illegible] etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 12 ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan [illegible] nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Hollingerin joukkomurha — «aivan tarpeeton»

Noah Timmins, The Hollinger Consolidated Gold Mines-yhtiön, Ltd., pää sanoi surullisesti, että Hollingerissa tapahtunut tragedia oli "aivan tarpeeton". Pohjois-Ontarion kaivosmiehe, lesket ja isättömät lapset tulevat sanomaan sen toisella tavalla, lausuu kommunistipuolueen pää-äänenkannattaja, toimituspalstoillaan. He tulevat kutsumaan sitä toisella nimellä — murha.

Tämä kaivos-"onnettomuus", jossa kolmenkymmentäyhdeksän miestä tukehtui kuoliaaksi, jatkaa lehti, tulee jäämään muistiin yhtenä kaikkein rikollisimmista tapahtumista Canadan riistettyjen työläisten historiassa. Syy täytyy sälyttää kaivoksen omistajien harteille. Kaivosmiehet ovat järjestymättömiä. Heillä ei ole mitään puolustusasetta, millä taistelisivat kirottavia työoloja vastaan. He ovat täydellisesti työnantajien armoilla. He ovat aina alttiina silicosis- ("kaivosmiehen keuhko"-) taudille, ja sen saatuaan täytyy heidän todistaa, että ovat tuottaneet voittoja kaivosten omistajille viiden vuoden ajan, ennenkun he ovat kelvolliset saamaan ne viisisataa dollaria, jotka maakunnan työmiesten korvauslain mukaan myönnetään.

Yhdessä maailman suurimmista kultakaivoksista heitettiin nyt kolmenkymmenenyhdeksän miehen henki tuhlaavaisesti menemään. Kaasua kultakaivoksessa. Jätekasa tulessa. Mistä merkityksestä loppujen lopuksi on työläisten henki ja heidän nälkäpalkalla huollettaviensa tulevaisuus, kun niitä verrataan kyseessä oleviin "todellisiin" etuihin, osakkeenomistajien etuihin ja voittoihin? Mitä hyvänsä osakastava luokka sanookin, kuinka paljon kapitalistinen lehdistö kiinnittäneekin huomiota tällaiseen tragediaan "liikuttavilla" kertomuksillaan, niin älkäämme tehkö erehdystä. Tosiasiaksi jää — työväenluokkalaisten hengellä on arvoa vain yhdestä syystä — voittojen kasaamiseksi.

Hollinger-yhtiö oli niin kiintynyt voittojen kasaamiseen, että siltä ei riittänyt vähääkään huomiota työläisten turvallisuudelle. Kykenisikö se pitämään turvallisuus- ja pelastuslaitteita saatavissa? Kykenisikö se tuomaan jätteet ylös kaivoksesta? Kykenekö se maksamaan korvausta "onnettomuuden" uhreille? Näihin kysymyksiin antaa hyvän vastauksen selostus Hollinger-yhtiön tilasta, joka julkaistiin Timminsin "Citizen"-lehdessä helmikuun 11 (eli tuon murhaavan tulipalon alkamispäivää seuranneena) päivänä otsikolla "Hollinger voi mahdollisesti rikkoa kaikki entiset ennätykset kuluvana vuotena" ja jossa m.m. lausuttiin:

"Nyt näyttää varmalta, että vuosi 1928 näkee seuraavat ennätykset saavutettavan Hollingerissa:

"Mylly jauhaa kaivoksen historian suurimman tonnimäärän.

"Suurempi tuotantomäärä kuin minään edellisenä kahdentoista kuukauden aikana.

"Puhtaat voitot, jotka ylittävät jokaisen edellisen vuoden kaivosyrityksen historiassa.

"Kustannukset vähennetään pienempään kuin minään edellisenä vuotena sitten Hollingerin kaivoksen alkamisen . . .

"Tähän päivään mennessä on Hollinger tuottanut yli $130,000,000 ja maksanut osakkeenomistajille yli $43,000,000 voitto-osinkoina . . .

Erään Canadan suurista päivälehdistä "kaivanta"-palstalla ilmaistiin suurta huolehtuneisuutta siitä pelosta, että tulipalo ja "valitettava ihmishenkien menetys" saisi osakkeenomistajat paniikin valtaan. Mitä hyvänsä tapahtuakaan, niin mitään ei saisi tapahtua osakkeille. Tässä rauhottavassa ja vakuuttavassa selostuksessa edelleen sanottiin virkailijain uskovan, että kunhan savu haihtuu niin paljo, että he voivat toimittaa tarkastuksen, niin tultaisiin havaitsemaan, että tuli on tehnyt vain perin vähä tuhoa puiselle sisustukselle kaivoksen muissa osissa, ja että omaisuusvahinko ei tulisi olemaan mainittava.

Kun Saccon ja Vanzettin telotuttaja tuomari Thayer esiintyi Dartmouth-yliopistossa äskettäin, niin sen puheenjohtaja Marshall, viitattuaan palanneihin sotilaihin, osotti tuomari Thayeriä ja sanoi: "He tulevat takaisin heikentyneinä uhrauksistaan maalleen. Tässä on rauhanajan sotilas, joka kansainvälisesti tunnetun murhajutun aikana taisteli maansa puolesta." Ja kuulijat hurrasivat viisi minuuttia.

Kapitalistisella järjestelmällä on lukemattomia keinoja työläisten murhaamiseksi. Jotkut kuolevat sähkötuolissa, miljoonat kuolevat jatkuvaan nälkään, toiset tukehduttaa kuoliaiksi myrkkykaasu kaivoksissa. "Kaikki aivan tarpeetonta?" Niin juuri, ja tätä tulee jatkumaan, kunnes työläiset järjestyvät ja lakaisevat tämän murhaavan voittojärjestelmän pois maapallolta.

G. Sinovjevin ja L. Kamenjevin kirje

Moskovan "Pravdassa" on julkaistu G. Sinovjevin ja L. Kamenjevin kirje. Toimituksen puolesta on kirjeen johdosta mainittu seuraavaa:

Tammikuun 15 p:n "Pravdassa" julkaistiin trotskilaisten ohjeet, jotka ovat suunnatut puoluetta ja Kominternia vastaan ja joissa toiselta puolen nimitetään Kamenjevia ja Sinovjevia "kavaltajiksi". Viimeksimainituilta olemme saaneet "kirjeen toimitukselle", jonka katsomme välttämättömäksi julkaista Neuvostoliiton kommunistisen puolueen (bolshevikit) pää-äänenkannattajassa.

Toimitus toteaa, tyydytyksellä, että Kamenjev ja Sinovjev ovat ottaneet päättävän askeleen, joka helpottaa kaikkien heitä tällä kannalla olevien uudelleen ottamista puolueeseen.

Kirjeessään G. Sinovjev ja L. Kamenjev kirjottavat seuraavaa:

Tammikuun 15 p:n v. 1928 "Pravdassa" n:o 13 julkaistiin kaksi kirjettä, jotka ovat senlaatuisia, että me katsomme velvollisuudeksemme vastata heti sentähden ensiksikin, että niissä on asiallisesti esitetty vääriä katsantokantoja, toiseksi — kehotetaan Kominternin oppositionielaisia valheelliselle tielle, kolmanneksi — ne voivat tämän takia tuottaa suurta vahinkoa bolshevistisen asialle ja neljänneksi sentähden, että ne kaiken lisäksi antavat vääristellyn selvityksen meidän katsantokannoistamme. Vastaus on vielä sitäkin välttämättömämpää sen takia, että ulkomailla näiden kysymysten johdosta nousee kokonainen kamppailu, jota maailman porvaristo ja sosialidemokratia tulevat suuresti käyttämään hyväkseen.

Asian etujen edessä on kaikkien perääntyttävä.

Me olemme eronneet L. D. Trotskin ryhmästä välittömästi kysymyksessä täydellisestä ja vapaaehtoisesta alistumisesta XV puoluekokouksen päätöksiin. *Joko* alistuminen [illegible] ja luja päätös työskennellä yhdessä bolshevistisen puolueen kanssa, *tai* toisen puolueen tie — näin oli kysymys ja ainoastaan näin se on. Tästä ei pääse minnekään. Se, joka nyt XV puoluekokouksen jälkeen ei näe, että kysymys oli ja on juuri näin, se on tuomittu tekemään yhä suurempia virheitä.

Tämä on päivänselvä asia.

Todistuksena voi olla vaikka kirjeemme L. D. Trotskille elokuusta v. 1927. (Kaikki, jotka ovat seuranneet puolueen sisäisten suhteiden historiaa, käsittävät tuon kirjeen tärkeyden.) Tämän kirjeen tarkotuksena oli selvittää, onko oppositsionin johtajien keskuudessa täydellinen solidaarisuus siinä kysymyksessä, onko välttämätöntä tehdä luja vastus toisen puolueen perustamisvirtauksille.

Tässä kirjessä sanottiin seuraavaa: "NKP (b):n ulkopuolella leniniläisiä aatteitamme uhkaa vain yksi — rämettyminen ja perikato. Jos ne yleensä voivat päästä voitolle, niin ainoastaan NKP (b):ssä — niinkuin se historiallisesti on muodostunut ja on olemassa — eikä missään muualla. Joka tätä ei ole ymmärtänyt tai joka on sen unohtanut tai joka siihen suhtautuu kevytmielisesti, se voi saattaa perikatoon asiamme — leninismin puolustamisen SSSR:ssä ja maailman työväenliikkeessä eikä voi viedä voittoon."

Me — kirjottavat Sinovjev ja Kamenjev edelleen — olimme blokissa L. D. Trotskin ryhmän kanssa. Me tämän vuoksi kannamme hänen ja hänen nykyisten puoltajien kanssa täydellisen ja tasapuolisen vastuun kaikesta oppositsionin toiminnasta v. 1926—27. Blokki, kuten jokainen politiikko tietää, edellyttää molemminpuolisia perääntymisiä, mutta blokki ei poista sisäistä taistelua. Blokissamme oli taistelua. Tämän tietävät ohjeiden tekijät hyvin. Ja sentähden on vähintäin tyhmää heidän taholtaan nostaa kysymystä "naamiaisista Trotskin kanssa", y.m. Eikö L. D. Trotski syyttänyt ryhmäämme kirjeellisesti jo 30 p:nä elokuuta vuonna 1927 siitä, että me emme tahdo "aseistariisuutua taistelussa luuloteltua trotskismin linjaa vastaan"? Eikö jo yksin tästäkin ole selvää, että me emme ole katsoneet L. D. Trotskin virheitä "luulotelluiksi" ja että silloinkin, kun parhaillaan olimme työkumppaneita, me emme katsoneet mahdolliseksi aseistariisumista trotskismin virheitä vastaan.

Jos meidän jyrkkä kieltäytyminen lähteä kahden puolueen tielle olisi ollut entisille blokki-tovereillemme odottamattomuus ja eikö se olisi ollut syvän vakaumuksen tulos, joka oli kehittynyt kaikista kahden vuoden kokemuksista, niin taistelulla sellaisista sanasista kuin "keskustalainen, antautuminen" y.m. olisi ollut ehkä jonkilainen poliittinen käsite.

Käsitys välien katkaisemisesta heidän kanssaan käy täysin selväksi, jos vaikka vertaamme sitä, mitä me ehdotamme ja mitä ehdottavat "ohjeiden" tekijät. *Meidän johtopäätöksemme* kaksivuotisesta taistelusta on: *takaisin puolueeseen ja Kominterniin*, on työskenneltävä puolueen kanssa, on palattava takaisin bolshevistisen puolueen riveihin, *on luovuttava asettamasta itseään puoluetta vastaan*, on puolutettava katsantokantojaan puolueessa, muuttamatta tätä jokaisen puoluejäsenen oikeutta fraktsiataisteluksi. Selvää on, että näiden tunnuslauseiden pohjana on se, että NKP (b) on proletaarisen vallankumouksen vipusin, että SSSR on maa, jossa rakennetaan sosialismia, että vastoin NKP(b):tä ei voida auttaa *leninismin asiaa, vaan voidaan ainoastaan tuhota sitä.*

XV puoluekokouksen aikana me sanoimme, että kieltäytyminen täydellisesti alistumasta puoluekokouksen päätöksiin johtaa leninismin kaikkien perusaatteiden täydelliseen turmeltamiseen, kaikkien suuntaviivojen, kaikkien puolueen ja valtion arviointien vääristelyyn.

Meidän velvollisuutemme on nyt sanoa kaikille niille, jotka vielä kulkevat L. D. Trotskin ryhmän "ohjeiden" mukaan: älkää syventäkö tätä virhettä, käsittäkää, että olette väärällä tiellä, joka selvästi johtaa teidät pois puolueesta, tehkää kaikki mahdollinen, palataksenne puolueen riveihin, työskennelläksenne puolueen kanssa.

Jokaiselle oppositsionilaiselle me vielä kerran toistamme sen, josta usein puhuimme entisen oppositsionin keskuudessa XV puoluekokouksen aikana: poliittinen rohkeus ja johdonmukaisuus ei ole siinä, että suoraan mennään sitä tietä, joka vie yhä kauemmaksi NKP(b):stä ja Kominternista. On päätettävä pysähtyä.

On päätettävä palata takaisin. Ei saa epäröidä sitä, etteikö puolue niinkuin Lenin ota vähemmistön katsantokannoista kaiken sen, minkä elämä vahvistaa, mikä näyttää oikealta proletaarisen vallankumouksen kannalta.

Antautuminen Lokakuun vallankumouksen puolueen edessä ei ole häpeällistä, vaan kaiken sen jälkeen, mitä on ollut, *se on jokaisen meidän suora velvollisuus.* Häpeällistä, arvotonta, pikkumaista on vakavalle proletaariselle vallankumousmiehelle sulkea silmänsä näkemästä poliittista umpikujaa, johon jatkuva puoluetta vastassaolo johtaa.

Keski-"linjaa" ei ole luonnossa, proletariaatin diktatuurin luonnossa. On valittava. Joka ei ole ymmärtänyt tätä eilen, sen täytyy ymmärtää sen tänään tutustuttuaan ohjeisiin. Me olemme vakuutetut, että suurin osa oppositsionia, että koko sen Leningradin osa, että koko oppositsionin työläisydinjoukko valitsee meidän tiemme — sovinnon ja työskentelyn puolueen kanssa.

Tehtävämme tietysti on seurata proletaarista vallankumousta: kaikin voimin auttaa puoluetta sen raskaassa työssä, auttaa voittamaan kaikki tiellä olevat vaikeudet, auttaa leniniläisesti ratkaisemaan edessäolevia uusia tehtäviä ja viedä Leninin asia loppuun asti.

Kirje päättyy seuraavilla sanoilla:

"Neuvostojen maan kansainvälinen ja sisäinen asema vaatii puolueen kaikkien voimien mitä täydellisintä ja ehdottominta tiivistämistä. Ainoastaan tätä tietä puolue voittaa kaikki vaikeudet, kaikki esteet, joita ilmaantuu sosialistisessa rakennustyössä talonpoikaisessa maassa, ja kulkee lopullista voittoa kohden."

Järjestön asiat

Vieläkin siitä Vapauden muuttokysymyksestä

Dunblane, Sask., kanta asiasta

Täällä aavikolla on meitä farmareita kiinnittänyt samat asiat kuin muuallakin asuvia meikäläistä väestöä Canadan suomalaisista. Olemme olleet kokouksissamme niinkuin ainakin ja yhtä kiintyneitäkin kuin ehkä muutkin Vapaus-lehden kannattajat ja lukijat. Olemme pohtineet asiat puoleen ja toiseen. Laajennuskysymys ei sentään ottanut kovinkaan lujalle ratkaista, vaan olimmekin aivan yksimieliset siinä asiassa, niin että jankuttaminen ei tullut kysymykseenkään. Olemme nim. luottaneet nykyiseen Vapauden johtoon, että siellä kai se parhaiden tiedetään, mitä mahdollisuutta on Vapaus-lehden laajenemiselle. Ja nyt kun sitä on alettu johdon taholtakin suunnittelemaan, niin mitäpä siinä muuta kuin panna laajennus toimeen ja uusi talo kun osiat sen verran edellyttää. Muuten emme voineet muuttokysymystä ratkaista yhdessä kokouksessa, vaan ranssaakattiin siitä parissa kokouksessa. Ensimmäisessä kokouksessa emme voineet tehdä mitään sitovaa päätöstä, sillä emme pitäneet itseämme sitäkään asiaa kyllin tuntevina koska olemme siksikin kaukana Vapaus-lehden liepeiltä, emmekä uskaltaneet olla julkeita ja ehdottaa, että eikö Vapaus-lehti muuteta tänne Dunblaneen, sillä onhan se tämä Dunblanekin jonkinmoinen maailman keskus ja tilaa sitä olisi täälläkin. Mutta kun ei ollut rohkeutta tuon ehdotuksen tekoon, niin olimme niin suvaitsevaisia omalle itsellemme ja liikkeellemme ja päätökseksi tuli, että Vapaus pidettäköön edelleenkin Sudburyssa, sillä onhan entistä kokemusta että Vapaus on mennyt eteenpäin aimoaskelin. Ja kun ei ole varmuutta kuinka se tulisi menestymään muualla, niin emme aikoneet panna liikettä epävarmalle muutolle alttiiksi.

Kuitenkin, vaikka emme Vapautta saisikaan siihen paikkaan kuin me sitä olemme täällä puffailleet, niin olemme kuitenkin tehneet kaiken voitavamme Vapauden tukemiseksi, mitä nimittäin se on ollut mahdollista näin pienellä paikkakunnalla, sillä Vapaus on yleisin uutislehti mitä perukallemme tulee. Porvarislehtia ei tule kuin hyvin mitätön määrä joillekin kaikkein piintyneimmille vanhoillisille, joita kyllä emme voi saadakaan joukkoomme niinkään paljo että lehtiämme lukemaan ja vaikka me olisimme taivaaseen menemässä, niin he kuitenkin lähtisivät toista tietä, vaikka se tie veisi heidät päin helvettiin. Emme ole olleet niin kiintyneitä Vapauden ilmestymispaikasta, ettemme olisi koittaneet kaikkia vetää Vapaus-lehden lukijoiksi, jota vastoin toveri L. Berghall sanoi etelä-ontariolaisilla olevan vara-armeijaa viidestä sadasta seitsemään sataan, jos nimittäin Vapaus muutettaisiin mahdollisimman lähelle porraspäätä. Mutta onkos toveri L. B. ottanut sitä huomioon, että jos sudburylaisilla olisi yhtä suuri vara-armeija kuin etelä-ontariolaisilla, niin Vapaus muutettuna Torontoon jäisi, tuo 500—700 tappelun varalle pidetty vara-armeija laskuista pois. Niin asia olisi yhtä lyhyt ja pitkä kuin se oli ennen muuttoa Sudburysta Torontoon. Allekirjoittanut on kyllä sitä mieltä, ettei paisuteta keinotekoisesti lehden tilaajamäärää, sillä olenpa taipuvainen luulemaan, että tuokin etelä-ontariolaisten vara-armeija on sellaista väkeä, ettei heillä ole mitään velvollisuuden tunnetta Vapauden liikettä kohtaan. Sillä jos heillä jotain olisi, niin he nyt jo näkisivät velvollisuudekseen tilata Vapaus-lehteä. Vai kuinka? Nyt tekee mieleni jo etukäteen pyytää meikäläistä puolueainesta, että sen jälkeen kun Vapaus-lehti on tullut yleisäänetyksellä muutettua jonnekin näistä ehdotetuista paikoista, että sitten kun päätös on tehty, niin jokainen taas puskemaan liikettä eteenpäin kaikesta paikkakuntalaisuudesta välittämättä.

The Workerin painattaminen Vapauden painossa, ynnä muut puolueen lehdet, kuten Young Worker, Young Comrade sekä muut tilapäistyöt, niihin nähden ainakin näin syrjästä katsoen ei pitäisi olla mitään hankaluutta. Voitaisiinhan mainitut englanninkieliset puoluelehdet siirtää Sudburyyn paljon vähemmällä vaivalla kuin Vapaus Torontoon. Sillä ei ole ainakaan suuria koneitten siirtoja tehtävänä, ja ei ainakaan ole Workerilla sitäkään pelkoa, että menettäisi ilmoittajia sen syyn takia ettei niitä ole. Mahtaisiko sitten sudburylaiset porvarit olla yhtä kylmäkiskoisia kuin ovat Toronton porvarit olleet, sitäkin on etukäteen mahdoton arvata. Onhan Yhdysvaltain toveritkin uskaltaneet päästää puolueen äänenkannattajansa jonnekin muualle kuin siihen, missä on puolueen pääkortteeri, enkä luule että se Canadassakaan tulisi mitään haittaa tekemään jos Worker siirrettäisiin Sudburyyn. Mielestäni ei sovi myöskään ehdottomasti asettaa etutilalle tuoreiden uutisten saantia porvarillisista suurista lehdistä. Eikö olisi etutilalla pidettävä sitä seikkaa, että saada vaan suuret työläisjoukot ymmärtämään oman asiansa, sillä työläiset kumminkin vaan joka tapauksessa tilaavat työväenlehtiä eikä porvarit, sillä pääkysymys on vaan työläisten voitto porvareista.

M. W.

Codner, Alta.

VAPAUDEN KOTIPAIKKA

Cadnerin osasto keskusteli 12 p:nä helmik. Vapauden kotipaikasta ynnä sen edelleen kehittämisestä. Yksimielisesti hylättiin toimeenpanevan komitean ehdotus Torontoon muuttamisesta. Samoin Port Arthur ja kannatettin J. W. Kannaston ehdotusta yleensä, syystä, että pidämme häntä parhaana asiain tuntijana minkä hänen selostuksensakin todistaa, ja toiseksi, koska Vapaus alkavana lehtipahasena on Sudburyssa niinkin hyvin menestynyt, niin pidettäköön se siellä edelleenkin ja yhteisvoimin kehitettäköön Vapaus voimakkaaksi päivälehdeksi, että se tyydyttää Canadan suomalaisten työläisten lehtitarpeen.

M. Randala, puheenjohtaja. S. Alanen, kirjuri.

(Osaston leima)

Puheenvuoro

Koska Vapauden palstat ovat käytettävänä avoinna lausua mielipiteitään yksilöilläkin eikä ainoastaan osastoilla Vapauden liikkeen muutto-, laajennus- ja oman kodin hankintakysymyksistä, niin katson yhtenä lehden kannattajana olevan oikeuden lausua mielipiteitäni sanottuun laajennuspuuhaan, niin arka asia kuin se onkin käsiteltävänä.

Toimeenpanevan komitean taholta kovasti tuotiin esille hyvät mahdollisuudet Vapauden liikkeen menestykselle Torontossa. Sama ääni on ilmennyt Sudburyn ja Port Arthurin osastoilta, kumpikin puoltaen omia alueitaan. Lehden kotipaikaksi järjestön jäsenet tulee äänestyksen kautta päättämään kenelle tämä "kala" tullaan nyt luovuttamaan.

Allekirjoittanut on sattunut työmarkkinoilla kulkiessaan tutustumaan näihin kolmeen kyseessä olevaan paikkaan, niitten töihin ja työläisiin.

Työläisiin, tarkoitan niitä, jotka reppua kantaen kuleksivat paikasta toiseen elämän mahdollisuuksia etsien. Luulen, että monellakin näillä työläisillä on Vapaus-lehden ilmestyminen yhtä tärkeää kuin ammattityöläisilläkin, jotka valkoiset kaulassa istuvat työnsä ääressä kuten Torontossakin.

Miksi tp.k. meni puhvaamaan Torontoa, jota on yksilöinä J. L. ja Wictor Lehti tähän mennessä säestäneet. Ihmettelen mistä se aineellinen kannattavaisuus on nyt ilmennyt. Mitä omien kokemuksieni perusteella tulin näkemään ja kosketukseen siihen reppuköyhälistöön, jonka hartioilla Vapauden toimeentulo suuremmassa määrässä lepää, niin tulin huomaamaan, että sekatyöläiset Torontossa olivat rahattomia ja työttömiä. Eikä siellä voi rahallista aikaa koskaan tullakaan syystä siitä, koska paikalliset työt ovat satunnaisia lukuunottamatta sappatyöläisiä, joita siellä jokunen määrä on. Vaan luulenpa että Vapauden hyväksi ei heiltä liikene, olipa se sitten siellä kin, koska he eivät ole tähän mennessäkään huomanneet vielä sen tarpeellisuutta, verrattuna Vapauden osotevedoksia ja Toronton suomalaisuusasutusta. Miksi J. L. meni esittämään Don-haalin viereistä lottia; käryäiskö Vapauden muutosta sinne haalitoiminnan lisäyspyyteet? Sen kai toverikin tietää, ettei Don haali ja Riverside ole Torontossakaan Vapauden parhaimpia painopaikkoja. Mitä ilmestymiskustannuksiin tulee, ne on arvioni mukaan samat. Se on ymmärrettävä, että tonttimaat ovat kalliit, esim. niiden kaupunkipiirien mukaan mitä J. L. kirjotuksessaan toi esille, mikä tosin edullisin ala Torontosta olisi löydettävissä.

Sitten mitä lehtiuutisiin tulee, niin meille länteläisille se ei tee niin paljon kiusaa missä ne siellä idässä painetaan, sillä tänne tultua Vapauden palstoilla ovat ne jo meille vanhoja, sillä paikalliset englanninkieliset lehdet ovat ne jo ulosantaneet. Kysymys on vain yleisuutisista.

Laitettakoon Vapaudelle oma koti ja lisäyksiä koneistoon, mutta pidettäköön se Sudburyssa, missä se on toiminnallaan osoittanut mitä se on aikaan saanut.

Alkäämme lähtekö hajoittamaan sitä minkä olemme niin kunniallisesti kokoon saaneet. Osastot ja toverit täällä lännellä, me kun emme voi kukkoilla paikkakuntamme hyvien ominaisuuksien puolesta, niin määrätkäämme yksimielisesti itsekukin tarkan harkintansa perusteella. Tällaisessa kysymyksessä ei saa aina kulkea niin, miten jokin ylempi orgaani toivoisi menevän jos muussa suhteessa asioista tietämättöminä seuraammekin tp. k:n määräyksien mukaan. Meille on Vapauden ilmestymispaikat kuvattu kolmelta eri taholta. Olkaamme tietoisia sille oikea paikka määräämässä. Ennen muinoin, kun täällä naapurit riiteli Toverin kotipaikasta, niin meidän älyseppä Kaapro Jääskeläinen esitti sille kulkevaa lauttaa, että voisi Columbian jokea edestakaisin kulkea ja käydä aina riidanalaisissa paikoissa matkan varrella Toverin "präiskäyttämässä", joten sen ilmestymispaikka tulisi ratkaistuksi. Samaa voisi jo esittää Vapaudelle. Vai eikö Kaaprolla ole nykyaikaisempia esityksiä.

Puoluetervehdyksin,

T. T. Tabell,

Carmangay, Alta, helmik. 18 pnä 1928.

Vapauden kotipaikka

Maantieteellinen asema on ehdottomasti edullisin paikka juuri Port Arthur niin itään kuin länteenkin nähden, jos kerran länsi-Canadaa meinataan ottaa lukuun muussa kuin lehden tilaajana ja kannattajana. Tämänkin seikan pitäisi ottaa huomioon tässä lehden laajennus- ja muuttokysymyksessä. Tähän länteläiset yksin vain voivat määrätä ja päättää mikä paikka on edullisimmassa asemassa heihin, vahingoittamatta missään suhteessa itse pääkysymystä.

Se paperin hinta

Se näyttää olevan halpaa joka paikassa, oli lehti missä tahansa.

Toimeenpaneva komitea vakuuttaa kirjelmässään, että juuri Torontossa se on halvimpaa. J. V. Kannasto myöskin kompastuu samaan syöttiin tässä paperikysymyksessä, mutta ei mitään virallisia numeroita anneta kummassakaan tapauksessa. Tämän kirjoittaja sattuu tietämään tuon asian molemmissa tapauksissa, että se on kalliimpaa niin Torontossa kuin Sudburyssakin ja Port Arthurissa halvempaa, sillä minun tietääkseni ei ole paperimyllyjä kummassakaan kaupungissa. Tämä kysymys on todellisuudessa pieni, tehden muutama sata dollaria vuodessa. Mutta yllämainittu paperikysymys osoittaa kuinka pieniin seikkoihin takertuvat meidän viralliset orgaanit toimeenpaneva komitea ja Vapauden liikkeenhoitaja J. V. Kannasto.

Ilmoitusten saanti näissä kaksoiskaupungeissa on tinkimättömästi etutilalle, verraillessa mitä kaupunkia tahansa Canadassa (mikäli suomalainen päivälehti on kysymyksessä), sillä kielinen liikemies tuntee taskussaan suomalaisen ostajan. Meillä on pieni mutta elävä esimerkki: vuosi sitten oli metsämiesten lakko, jolloin liikemiehet laskivat kymmenissä tuhansissa menetyksen myynnissä tuon lyhyen lakon aikana. Siis, jos lehden laajentuessa meinataan saada ilmoituksia enemmän, on Port Arthur asetettava lehden tulevaksi kotipaikaksi.

Uutistensaanti. Toimeenpaneva komitea kirjelmässään teki laajasti selkoa kuinka edullinen paikka on Toronto uutisiin nähden. Myönnettäköön, että saksittamalla ilta- ja aamulehdet, saadaan uutisia ilmaiseksi. Mutta onnistutaanko siinä? Vain niin kauan kuin tämä varkaus pysyy salassa niihin lehtiin nähden, joista uutiset ovat otettu, eikä yhtään enempää. Tämä on nähkääs yksityisomistuksen oikeuksien väärinkäyttöä, josta ilmiannon jälkeen ei voi olla puhettakaan. Siis mitä päivälehden uutisiin yleensä tulee, on kai suunniteltava järjestelmällistä uutisyhteyttä, olkoon lehti missä tahansa. Varastettakoon sivussa mikä voidaan ja silloin taas on yhtä edullisessa asemassa Port Arthur.

Se ilmalaivaposti. J. V. Kannasto puolestaan vakuuttaa (juuri sudburylaisilla) olevan mahdollisuuden lähitulevaisuudessa saada ilmaposti ja myöskin radiouutisia. Kuulkaapas sudburylaiset, ei nyt tehdä pilaa tässä vakavassa kysymyksessä, sillä kaikki tuollainen asioitten seulominen on vain tarkoitus saada joukot pois itse pääkysymyksestä. Allekirjoittanut on vakuutettu ilmapostista. Port Arthurin piiri vasta ja moniin muihin meille kokonaan vielä tuntemattomiin tiedonvälitysvälineisiin (sikäli kuin työväenlehti on kysymyksessä), että jos kaikki nuo jutut ovat tarkoitettu joksikin varmuudeksi, ovat nuo samat mahdollisuudet myöskin täällä Port Arthurissa, eli missä muussa paikassa tahansa.

Lehden tilaajamäärä. Tämä piiri on ensitilalle Vapauden tilaamisessa, vaikka meillä ei ole mitään erikoisia asiamiehiä. (Pohjoinen on tilaajamäärässä huomattavasti edellä kaikista Port Arthurin piiri vasta kolmas. — Toim.) Paikalliset toverit ovat kyenneet saavuttamaan tuon kunnia-aseman, vaikka Port Arthurissa ilmestyykin jo ennestään suomalainen sanomalehti. Mitä tämä merkitsee? Se selvittää meille kaksi tärkeää seikkaa: ensiksi, että piirimme on ehdottomasti suomalaiseen asutukseensa nähden suurempi kuin mikään toinen piiri Canadassa. Ja toiseksi se todistaa vieläkin tärkeämmän seikan ja se on, että tämä piiri omistaa valveutuneimpaa työväestöä, joka on kokemusten koulussa oppinut. Työkansa-vainajan kohtalo ja sen aikaiset kokemukset osuustoiminta-alalla y.m. ovat olleet koulumestarina. Ne tuhosivat meidät silloin, mutta tämä piiri kokoaa rivejään uudelleen ja nostaa päänsä entistä voimakkaammin. Ja tässä syy, miksi se tilaa ja myöskin lukee Vapautta runsaammin kuin muualla. Yllämainittua en ole tarkoittanut miksikään paikkakuntapuhviksi, mutta numerot puhuvat jäävämätöntä kieltä.

Port Arthurissa kuoppa valmiina. Tällaiseen tulokseen ovat tulleet Long Laken toverit, arvostellessaan Vapauden muuttoa Port Arthuriin. Onko todellakin niin, että jos työväenliike kärsii haaksirikon jossakin maassa sen kokemattomuuden tähden ja samalla yhteiskunnallisten pulakauden ja tarkotuksella tehdyn työttömyyden v. 1913, jota automaattisesti seurasi maailmansota, onko Port Arthurin ja yleensä tämän piirin syy Työkansa-vainajan perikatoon? Jos näin on, että joku toinen paikkakunta voi taata varmuuden, että se ei tule minkäänlaisissa oloissa vaaranalaiseksi, että pääoman rautakorko ei voi tilapäisesti työväenliikettä ja sen eri organeja hajoittaa, niin allekirjoittanut on tyydytetty mihin ikinä Vapaus-lehti viedään. Herjaus Port Arthuria vastaan on herjaus koko työväenliikettä vastaan, ja siksipä luulen juuri tämän piirin olevan sellaista tekoa vastaan missä lehti tulisi epäonnistumaan. Mutta lieventävänä asianhaarana on se, että asiat eivät ole näin. Toverit missä hyvänsä käsittelevät asioita yllämainitussa, eivät tunne työväenliikettä, ja sillä juuri he voivat tehdä päätelmiä sellaisia, joilla ei voi olla mitään arvoa.

Fort Williamissa, 16. 1. 28.

Toverillisesti.

M. M.

Vapauden muutto

On kyllä jo liian myöhä tämän kirjotuksen vaikuttaa äänestykseen, joka suoritetaan Vapauden laajentamis- ja kotipaikkakysymyksestä, mutta töherrän kuitenkin.

Ensinnäkin teki lamauttavan vaikutuksen, että keskustelu tälle tärkeälle kysymykselle rajotettiin yhdeksi kuukaudeksi. Suuret kysymykset tulevat kuukaudessa hätärieskan lailla käsitellyksi. Saadaanhan sanoa vain toisillemme muutamia epähienoja kohteliaisuuksia, Sudbury ja Toronto jakaen niitä hyvältä varaa. Olin varma, kun näin tp. komitean päätöksen ostaa tontti Sudburysta, että Vapaus kaikesta melusta huolimatta tullaan kiinteästi kytkemään Sudburyyn. Keskustelu ei muuta Vapauden kotipaikkaa enää. Se on vain toimeenpanevien manöveeraus- ta, lyödäkseen tuhkaa joukkojen silmiin, että ollaan muka kansanvaltaisia, kaikilla on suunvuoro.

Jos asia olisi otettu keskustelun alaiseksi ilman paikan ostamista ja avattu palstat kolmeksi kuukautta, olenpa melkein varma, että Vapaus joutuisi muuttamaan.

Kotipaikka-ehdokkaat Sudbury, Toronto ja Port Arthur

Sudbury on kyllä kokolailla laajan suomalaisasutuksen ympäröimä, kun siihen lasketaan keski- ja pohjois-Ontario. Mutta itse Sudbury on vain suomalaisten läpikulkupaikka. Kaupunki on vailla teollisuuslaitoksia ja ilman mahdollisuuksia saadakaan niitä. Hakee kunniansa ja olemassaolonsa ympäristöllä sijaitsevista kaivannoista. Sellainen paikka, jolla ei ole paljoakaan tulevaisuutta. Ainakaan ei ole Vapauden siellä oloaikana ollut minkäänlaista puoleensa vetäväisyyttä. Sen jälkeen kun Puron Heikin potkimme pois lehden toimitusjakkaralta,

Vapauden tilaajamäärä

Vapauden tilaajamäärä nykyisin on eri piireissä lukuunottamatta näihin eri piireihin kuulumattomia paikkakuntia seuraava:

Keski-Ontario, siihen luettuna Sault Ste Marie ja North Bay, 993 vakinaista tilaajaa.

Pohjois-Ontario North Baysta pohjoiseen 931 vakinaista tilaajaa.

Port Arthur ympäristöineen 657 vakinaista tilaajaa.

Etelä-Ontario, laskien North Baysta etelään, 313 tilaajaa...

Quebecin maakunta kokonaisuudessaan 231 vakinaista tilaajaa.

Yhteensä tekee näiltä alueilta tilaajamäärä 3125.

Edelläolevan lisäksi on joukko sellaisia paikkakuntia Ontariossa, joita ei voi laskia mihinkään piiriin kuuluviksi. Niillä on satoja tilaajia. Koko länsi Canadan tilaajamäärä niinikään on ylläolevasta pois.

Edelliseen ei myöskään sisälly se määrä mikä myydään Vapauden Sudburyn, Montrealin ja Port Arthurin konttoreissa, eikä myöskään se mitä päivittäin myydään Copper Cliffissä.

Kun tilaajamäärät, etenkin keski- ja pohjois-Ontariossa ovat näinkin lähellä toisiaan, niin eikö olisi syytä pistää kilpailut pystyyn. Port Arthur myös voisi osallistua kilpailuun.

Quebec ja etelä-Ontario voisivat julistautua ulkopuolisiksi keskenään. Tällä tavalla saataisiin varmasti Vapaudelle mont uutta tilaajaa. Eiköhän siis pojat pistetä rytäkkä pystyyn ja koeteta mikä piiri kapulan voittaa.

Tov. LEVITYSTÄHYSTÄJÄ.

«Amerikan Unionistisen Edustajiston VENÄJÄN MATKA»

Rientäkää tutustumaan Amerikan unionistien kertomukseen nykyisestä Venäjästä. Teos on juuri ilmestynyt suomenkielellä. Hinta 40 senttiä. JOKA TILAA VIISI KAPPALETTA, SAA KUUDENNEN ILMAISEKSI.

SISÄLTÖ: Johdanto. Taloudelliset edistys. Taloudelliset järjestöt. Palkat. Työväenlait ja yhteiskunnallinen vakuutus. Asunto-olot. Kulutusosuuskunnat. Maanviljelys. Opetus. Hallitusrakenne ja kommunistipuolue. Kansalaisvapaudet. Suhteet muiden maiden kanssa. Amerikan tunnustaminen. Toinen edustajisto.

Käyttäkää alla olevaa tilauskaavaketta.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Lähettäkää ———— kappaletta VENÄJÄN MATKA, hinta 40 senttiä kappale. Maksuksi seuraa $————

NIMI ....

OSOTE ....

vähentäen hänen palkkaansa, emme ole saaneet toimittajaa lehdelle. Kaapro yritti, ei huvittanut. Nykyinen pää on oppinut siinä jonkun verran sanomalehtimieheksi, mutta Hautamäen kysymys osottaa, että ei hän ole tehtävänsä tasalla. Oletetaanpa, että nykyisten toimittajain kanssa tulee kina ja he jättävät toimituksen, silloin saamme taas tyytyä oppipoikien lehteen kunnes he ovat oppineet toimittajiksi.

Ilmoituksia Sudburyssa kyllä näkyy saavan, kun liike ilmoittaa laivapilettejä ja rahanvälitystä, jotka ovat osa liikkeestä ja yhtiöt maksavat niistä. Paikalliset liikeilmoitukset eivät suuriakaan tiloja vie.

Toronto, olen täydellisesti Kannaston kanssa samaa mieltä, että Vapaus ei tulisi menestymään siellä muuta kuin sivuliikkeiden kustannuksella. Kirja- ja rihkamakauppa eivät siellä vetele, sillä asutus on siellä liian laaja, lähteäkseen omasta liikkeestä hakemaan esim. valokuvafilmiä, koska niitä saa lähempääkin. Ilmoitusten saanti melkein mahdotonta, vaikka olisi hyväkin mies yrittämässä.

Port Arthur. Tästä ovat jotkut naiset sanoneet, "että siellä on kuoppa kaivettuna valmiiksi". Naiset, jotka niin sanovat, eivät tunne kehityspyörän kulkua ollenkaan, vaikkapa heillä on nyt omat järjestönsä, jota ei osattu silloin uneksiakaan, kun Työkansa Port Arthurissa kuopattiin. Onko Port Arthur Canadan suomalaisten keskuksena lakannut olemasta? Itäläisten ja tp. k:n lausunnossa se siltä näyttää, että asutuksen keskus on siirtynyt etelä-Ontarioon, Torontoon, taikka jonnekin muualle äärimmäisyyteen. Port Arthurin ja Fort Williamin osastojen lausunnossa todettiin jo seikka, että nämä kaupungit ovat yhä edelleenkin suomalaisten keskus. Mistä muualta Canadasta löydätte sata mailia läpimitaten 6,000 suomalaista, kuin Port Arthurin ympäristöltä? Siirtolaisuus on jatkunut näihin kaupunkeihin ja ympäristöön hiljalleen ja tulee jatkumaan edelleenkin, jos kohta itä onkin nyt saanut niitä suurimman annoksen. Vapaudella, siirrettynä Port Arthuriin, on sen tulevaisuus parhaiden taattu. Kuole ei Vapaus kyllä, ilmestyköönpä se missä Canadan kolkassa hyvänsä. Kirja-, rihkama-, rahanvälitys- ja laivapilettien myyntiliike tulee Port Arthurissa aina kannattamaan. Sen on lehden haahaliike oloajallaan toteen näyttänyt. Tilaajamääränsä puolesta tulee Port Arthur aina olemaan ensitilalla, eikä tarvitse suuriakaan ponnistuksia asiamiehiltä. Pidän helppona hankkia noissa kaupungeissa 300 uutta tilaajaa, jos lehti sijoitetaan sinne. Tov. Kannasto tekee vertailuja ilmoitustuloista Port Arthurin ja Sudburyn välillä. Mutta ei mainitse ollenkaan sitä puolta, kuinka paljon helpompi on saada lehdelle ilmoituksia, kun se ilmestyy siinä ympäristössä. Ylempänä jo mainitsin niistä laivaliikeilmoituksista, jotka lankeavat lehdelle luonnostaan, koska sen yhteydessä harjoitetaan sitä liikettä. Olen joskus menneisyydessä koettanut hankkia näissä kaupungeissa ilmoituksia Vapaudelle ja poikkeuksetta epäonnistumiseen on ollut syynä, että lehti ilmestyy liian kaukana, joutuakseen siitä luettavaksi toimeenpannut alennusmyynnit. Olen varma, että noista kaupungeista, lehden ilmestyessä paikkakunnalla, on helppo ottaa 3,000 dollarin ilmoitukset vuodessa. Sen tietää tov. Kannastokin ja se estää häntä sanomasta oikein raskaasti Port Arthuria vastaan. Täällä on paljon haaveilemisen mahdollisuuksia tulevaisuuteen nähden, mutta jääköön haaveet. Kukaan ei voi todistaa, etteikö Vapaus palvelisi paremmin joukkoja ilmestyessään Port Arthurissa.

Edw. Ollikkala.

Vapauden muuttoasia

Vapauden muuttokysymyksestä on ehtinyt tähän mennessä lausua mielipiteitään useat järjestöt ja järjestöjen jäsenet. Niin tärkeässä asiassa kuin Vapauden muutto pois Sudburysta, ei saisi antaa paikallisten vaikutteiden vaikuttaa niin paljon kuin on tapahtunut Port Arthurin ja Toronton osastojen lausuntoihin. Port Arthurin osastolla ei ole mitään pätevää esitettävänä paikkakuntansa puolesta, paitsi että heillä olisi tarjottavana Vapaudelle entinen osaston haali tosin korkeasta hinnasta, vaan joka on liian pieni Vapauden liikkeenhoitajan lausunnon mukaan. Tov. Kannasto, joka on asiantuntija, sanoo että edellämainittu tontti on niin pieni, että siihen ei voi tarpeeksi tilavaa rakennusta rakentaakaan. Tässä asiassa pitää katsoa koko järjestön etua, eikä yhden osaston. Toronton osaston lausunto pyörii tp. komitean jälkiä, kunhan saataisiin Vapaus Torontoon, siinä kaikki, eli tai kuoli, onhan siellä järjestöjen keskus. Kannasto on ammattimies eikä hänellä ole paikkakuntapyyteet kannustamassa; hän katselee asioita Vapauden liikkeen menestymisen kannalta. Ne numerot, joita Kannasto esitti lausunnossaan, puhuvat itse puolestaan ja niihin voi täydellisesti luottaa.

Edustajakokouksen päätös

Edustajakokous päätti antaa tp. komitealle oikeuden laajentaa Vapaus päivälehdeksi ja hankkia uusi painokone, vaan päätti Vapauden kotipaikan pitää edelleenkin Sudburyssa.

Tp. komitean edesottamista täytyy ihmetellä, kun muistaa sen varovaisuuden, jota tp. komitea harjoitti ennen Vapauden laajentamista viisipäiväiseksi. Silloin osotettiin numeroilla että Vapaus kannattaa itsensä vaikka se laajennetaan päivälehdeksi ja osotettiin, että on kuljettu ajankohtaan, jolloin laajennus on välttämätön. Tp. komitea ei uskaltanut laajennusta suorittaa ilman edustajakokouksen antamaa valtuutta, vaan piti odottaa edustajakokousta. Nyt tp. komitea on valmis ottamaan monin kerroin suuremman askeleen vastoin edustajakokouksen selvää päätöstä. Täytyy sanoa, että tp. komitea ei pidä Suomalaisen Järjestön ja puolueemme parhaita etuja silmällä.

Toverit muistavat toissa vuonna piiri viidennen neuvottelukokouksessa, kun esitettiin, että tp. komitea voisi panna äänestyksen Vapauden laajentamisesta, niin tp. k:n edustaja tov. Hill sanoi, että S. J:n säännöt eivät tunne mitään yleisäänestystä. Nyt tuntevat kai säännöt äänestyksenkin, kun kenraalit tahtovat. Allekirjoittaneen mielestä pitäisi toimia rehellisesti. Tp. komitealta minä vaatisin rehellisyyttä ensitilassa. Pois salakähmäisyys ja masinoiminen. Tp. komitea olisi tehnyt paljon kauniimmin, jos olisi ensin avannut lehden keskustelulle, ja jos järjestöt olisivat olleet sitä mieltä, että asiasta äänestetään, olisi sitten äänestetty. Se olisi ollue rehellistä peliä. Allekirjoittanut yhtyy Sudburyn osaston ja tov. Kannaston antamiin lausuntoihin, ne ovat asiantuntemuksella laaditut.

N. Luoto.

Rouynin, Que., osasto

VAPAUDEN MUUTTOKYSYMYKSESTÄ

S. J. Rouynin, Que., osasto no. 53 käsitteli kokouksessaan t. k. 19 päivä Vapauden muuttokysymystä. Kokouksen osanotto oli melkein sataprosenttinen. Kokousselostus päätettiin julkaista Vapaudessa.

Rouynin osasto oli täydellisesti yksimielinen siitä, että Vapaus pidettäköön edelleen Sudburyssa. Asiasta käytettiin koko paljon puheenvuoroja. Luettiin keskusvirastolta tullut kirjelmä. Kokous sai sellaisen johtopäätöksen, että arthurilaiset toimii kaikilla voimillaan saadakseen Vapauden mielipaikkaansa Port Arthuriin ja torontolaiset, mukaanluettuna toimeenpanevakomitea, näkevät sen kaikkien edullisemmaksi saada Torontoon. Kokouksemme oli kuitenkin kaikesta huolimatta sitä mieltä, että Vapauden edelleen menestymisen ehto on siinä, että se pidetään Sudburyssa. Jo yksistään siitä syystä, että olemme varmoja, että lehti kadottaa tällaisten muuttojen ja erimielisyyksien kautta suurempaan määrään entisiä lukijoitaan jäsenistön ulkopuolelta, kuin minkä se voi saada uusia tilaajia, muutettakoon Vapaus Torontoon tai Port Arthuriin, ja mahdollisesti myöskin ulompana olevia tulevia lehden kannattajia.

Yleistä katkeruutta jäsenistössä ja Vapauden lukijoissa on herättänyt se seikka, että miksi toimeenpanevakomitea noin lyhyen ajan sisällä asetti jäsenistön ratkaistavaksi kysymyksen, josta voi aiheutua liikkeellemme vakaviakin seurauksia. Toimeenpanevan komitean olisi pitänyt tietää, että joukkojen keskuudessa ei voida saavuttaa täydelleen ehjää mielipidettä muutamassa viikossa ilman ennakkovalmistusta. Ja asian näin ollen joutuu suurin osa jäsenistöä harhailemaan ajatuksineen erikoisten, numeroillakin varustettujen puustauksien perässä. Ja tosi asia kuitenkin on, että parhaimmatkaan ennakkolaskelmat eivät tarkalleen pidä paikkaansa silloin kun on kysymys niinkin suuresta muutosta kuin on Vapauden liikkeen muutto kaupungista toiseen. Siis silloin kun tyhmyys on tehty, on sen korjaaminen liian myöhäistä. Jokaisella työväenluokan jäsenellä on tarpeeksi paljon menneitä kokemuksia katkerasti tuoreessa muistissa, eikä kenelläkään liene suurtakaan halua, millään muodolla ruveta tekemään tyhjäksi, kymmenien vuosien ajalla tehtyä ankaraa ponnistelua. Vapauden muuttokysymyksen yhteydessä uhkaa meitä kuitenkin eripuraisuuden vaara,, joka ainakin jossain määrin tulee rikkomaan yhteisrintamataktiikkaa, ja jälleen kun joudutaan vanhoja haavoja parantelemaan pohjajoukkojen keskuudessa, niin on se ainoastaan puhumalla helppoa.

Pidettäköön siis Vapaus Sudburyssa vielä edelleenkin, että saamme sille vielä paljon vahvemman taloudellisen selkärangan kuin mitä sillä on tänä päivänä, silloin ei sen kuolemisen vaara enää ole niin suuri, vaikka muutetaakin, jos tarpeelliseksi nähdään kuin mitä se on tällä kertaa.

Ylläolevan selostuksen olemme Rouyn, Que., osaston tovereitten velvoittamana laatineet parhaamme mukaan tulkiten kokouksen ja yksityistovereitten mielipiteitä asiasta.

Kokouksen velvoittamina:

J. Rutanen, kirjuri. John Nieminen, puheenjohtaja.

Montrealin uutisia

Vappukomitean toiminnasta

Kansainvälisessä Vappukomiteassa oli viimeisessä kokouksessa edustajia 19 eri työväenjärjestöstä, joten juhlista näyttää tulevan yksi huomatuimpia tilaisuuksia Montrealissa. Ennen valittu komitea, joka oli valittu käymään kaupungin hallituksen luona, kysymässä lupaa Vappupuhlien järjestämistä varten sekä kulkueen joka oli suunniteltu, raportteerasi käynnistään. Raportti tuotti katkeruutta ja samalla innostusta, sillä hyvä Montrealin kaupunkimme hallitus ei ollut antanut mitään vastausta, vaan kieltäytynyt antamasta kieltävää taikka myöntävää vastausta jonka luvan kaupungin sivulain jälkeen pitää saada ennenkuin voi kulkuetta panna toimeen kaupungilla. Viime vuonna oli Montrealin kaupungin hallitus tehnyt samanlaisen teon ja sitten kieltänyt juhlan edellisenä päivänä sekä juhlapäivänä järjestänyt koko kaupungin poliisivoimaan piirittämään alueen jossa juhlia oli määrätty pidettäväksi.

Tänä vuonna ei komitea päättänytkään tyytyä tähän, vaan päätettiin lainopillisesti vaatia vastaus kaupungilta heti, olkoonpa sitten mikä hyvänsä että tiedämme alkaa toisiin toimiin jos nimittäin meiltä kulkueen järjestäminen kielletään. Muutoin on ihmeteltävää vaikka työläisten 19 eri järjestöä käsittävä komitea pyytää kulkueen toimeenpanemista, niin sille ei katsota velvollisuudeksi vastata, vaikka samalla aikaa annetaan lupia kaikenlaisia kulkueita ja kissantappajaisia panna toimeen kaduilla kaikille yksityisille humpuukijärjestöille, joita aina näkee kaduilla.

Työläiset kaikki liikkeelle tällaista kaupungin hallituksen menettelyä vastaan ja vaaditaan meille yhtä hyvä kokous- ja kulkuevapaus kuin muillakin on. Pitäähän meidän 19 eri työväenjärjestön toiminta sen verran merkitä, ja vielä kun on meillä monta suurta järjestöä jotka tulevat meihin yhtymään. Taistellaan itsellemme kokoontumis- ja liikkumisvapaus, eikä anneta polkea itseämme alas enempää mitä jo olemme.

Vaalirahasto-iltamat

Osaston toimesta vietetään suuret vaalirahaston kartuttamisiltamat Stanley-haalilla maaliskuun 1:sen päivän iltana. Tilaisuudesta koittaa osaston valitsema komitea järjestää mitä hauskimman, sillä tilaisuudessa tulee olemaan suuri kilpailukin perheellisten ja yksityisten välillä. Kaikki tulot käytetään tämän keväiseen kaupungin työväen vaalirahaston kartuttamiseksi. Edellä kerrottu menettely kaupungin hallitukselta todistaa, että meidän on myöskin saatava sananvalta kaupungin hallitukseen, ja jonka saamme ainoastaan oman edustajamme kautta jos hän tulisi valittua. Kaikki siis Stanley-haalille, torstaina 1 päivän iltana.

Hauskat kemut

Osaston lukutuvalla 3 päivän iltana, joten jokainen silloin myös osaston lukutuvan kemuihin, sillä huvitoimikunta takaa kemujen hauskuuden.

Kahdestakymmenestäkuudesta maasta

Täällä olevaan McGill yliopistoon on ilmoittautunut oppilaita 26 eri maasta, juokossa ollen monta Europan maata. Aina kaukaisesta idästä, Jaapanista ilmoitetaan olevan 2 ja Kiinasta 5. Yhteinen oppilasten luku tulee olemaan 2935. Suurin osa oppilaista on opiskelemassa lääkealalle.

Pikainen perheen lisäys

Täällä asuvalle Mrs. Fortierille syntyi kolmoset, kaikki ollen hyvissä voimissa. Kaikkien lasten paino yhteensä oli 14 paunaa. Perheiden lisäykset kolmosina ovat harvinaisempia, joskin hyvin näkyväisiä.

Kirkonmieskin huomaa järjestelmän vääryyden

Katolil. pappi Tuomas I. Casson puhui Columbus-halilla aineesta "työläisten asema". Puheessaan hän ensinnäkin mainitsi, että köyhä työläinen ei ole paljo parempi kuin suoranainen orja. Sitten hän kertoi eri kohtia työläisten kurjuudesta, sekä lapsityöstä. Hän esitti numerollisesti miten Yhdysvalloissakin on kolme miljoonaa lasta, jotka ovat alle 12 vuoden ja joiden pitää jo olla työssä tehtaissa tai jossakin muualle. Sitten hän kertoi miten rikkaudet ovat kasaantuneet muutamien yksilöiden haltuun. Esitti numeroilla että 2 prosenttia on ihmisistä jotka omistavat 3/5 osaa kaikista rikkauksista, lisäten että kommunistit haluavat selostaa että viimeiset tiedot osoittavat 1 prosentti ihmisistä omistaa 9/10 osan rikkauksista. Samalla teroitti että työläisten on saatava omia edustajia lainlaatijakuntiin ja niiden kautta laadittava lakia, jotka takaavat työläisillekin paremman elämän mahdollisuuden.

Vaikka tilanne on työläisten keskuudessa niin kurja että kirkon miehetkin, jotka kokonaan ovat kapitalistiluokan palveluksessa, jo jossain muodossa siitä huomauttavat, niin työläiset itse vain nukkuvat sitkeää untaan, eivätkä vaadi itselleen oikeuksia mitkä hänelle kuluu.

Vaatii verotusta

Kaupungin valtuusmies Pinsonaut on tehnyt ehdotuksen, että kaupunki verottaisi kaikkia kaupungissa liikkuvaa työväestöä, jotka eivät maksa mitään veroja. Hän esitti että ketään ei liioin otettaisi kaupungin töihin jotka eivät voi todistaa olevansa kaupungin asukkaita, pitää olla näyttää veronmaksukuitti vaikkapa vaan kaasusta tai valoista, joilla voi todistaa että on kaupungin asukas. Pääasiassa kohdistui tämä siitä, että Montrealiin suuntaa mahdottoman paljon ulkoapäin työläisiä jotka etenkin kesä aikana saavat työtä satamassa ja laivoissa, jotka nyt tämän lain jälkeen tulisi kaikki veroittaa.

Kaksi kuukautta

Vaimo oli tuonut oikeuteen miehensä tämän pahoinpitelyn johdosta, todisteena oli vaimolla vieläkin naarmuja kasvoissa ja myöskin maan tapaan annettu musta silmä. Oikeus tuomitsi miehen 2 kuukaudeksi linnaan. Ei niitä heikompia asioitakaan vain niin saa pidellä.

Suomeen matkustajille huomautus

Kaikki jotka aikoo matkustaa Stockholm-laivalla, joka lähtee 3 päivää Halifaxista, niin niiden pitää lähtee Montrealista 1 päivän iltana. Ilmoittakaa ajoissa, ja jättäkää pilettitilauksenne Vapauden Montrealin konttoriin.

S. J. osaston työkokous

Osaston lukuvassa 239 St. Antoine-kadulla sunnuntaina maaliskuun 4 päivänä kello 7.30 illalla. Samassa kokouksessa tullaan äänestämään Vapauden muuttokysymyksestä.

Port Arthurin uutisia

PORT ARTHUR, SUDBURY VAIKO TORONTO VAPAUDEN KOTIPAIKAKSI?

Kautta Canadan on suomalainen järjestynyt työväestö ylläolevasta kysymyksestä valmistautunut antamaan vastausta, mikä maaliskuun kymenennen päivän jälkeisenä aikana Torontosta käsin tullaan ilmoittamaan. Itse Vapaus-lehden palstat ovat viime aikoina olleet täynnänsä kysymyksen johdosta agitatsionillisia kirjoituksia. Jos kaikissa näissä kirjoituksissa olisi asiallisesti seurattu kysymystä, olisi keskustelu sanomalehden palstoillakin aivan luonnollista, yllämainitunlaisten kysymysten esille tullessa. Vaan se, että näissä kirjoituksissa työväenliikkeen edun nimessä on lähdetty yksilö- ja paikkakuntapyyteille etsimään tukea sieltä, missä sitä vähimmässä määrässä on saatavana, osoittaa että työväenliikkeen edun mainintaa käytetään vain keppihevosena. Erikoisen vihansa muuttokysymykselle on paljastanut Sudbury ympäristöineen. Kiitos Sudburyn ja sen ympäristön kynämiehille, jotka omapaikkaisessa agitatsionissaan ovat ainoana valttina joutuneet käyttämään Port Arthurin ja sen ympäristön työväen järjestyneiden joukkojen parjausta. Kaikki virheet ja häviöt, mitä Canadan suomalaisen työväenliikkeen historiassa näihin asti tunnetaan, on sysätty P. Arthurin toverien niskoille, viimeiset kynäilijät ovat P. Arthurin suomalaisen järjestö-osaston omistaman talon tohtineet uudelleen pantata morkettiin, tällä todistaakseen paikkakuntalaisten saamattomuutta. Lehti on monin kerroin jo tuomittu kuolemaan, siinä tapauksessa jos se Sudburysta pois siirretään. Kaikki tämä on tehty voimaperäiseksi ja työväenliikkeen etua silmällä pitäväksi propagandaksi, toistamalla, "Vapaus on jätettävä Sudburyyn".

Port Arthuri on siis todellakin joukkojen pakoituksesta tullut muuttokysymyksessä ensitilalle. Ilman, että P. Arthurista käsin olisi tarvinnut länteä parjaamaan Sudburyä sen paremmin kuin Torontoakaan, sen alemmaksi kuin ne todellisuudessa itseasiassa Port Arthuriin rinnastaessa ovat. Ne joukot mitkä taisteluissa saaduista häviöistä kykenevät nousemaan ilman valituksia, ne myöskin kykenevät uudelleen rakentamaan ja lujittamaan rintamansa taistelukuntoiseksi. Sen seikan, että Port Arthurin suomalainen väestö on kyennyt nousemaan ja täyttämään paikkansa työväen luokkataistelurintamassa, todistaa täysin selvästi Sudburyn ja sen ympäristön kynäilijäin kyhäykset, joskin se on tehty tietämättömänä, yksilö- ja paikkakuntaetujen palvonnan yhteydessä.

Port Arthurin suomalaisen järjestön-osaston numero 2 kokous pidetään maaliskuun 4 p:nä kello 3 i.p. osaston ainakin vielä omistamalla omalla talolla 316 Bay St. Kokouksessa tullaan vielä keskustelemaan Vapauden muuttokysymyksestä, josta myöskin samassa kokouksessa toimitetaan äänestys. Jäsenet pitäkää yllämainittu kokousaika mielessänne ja saapukaa kaikki uudet ja vanhat jäsenet kokoukseen. — J. S.—s.

OSUUSTOIMINTA

Timminsin osuuskauppa

Timminsin osuuskaupan suom. jäsenten kokouksen raportti, joka pidettiin Timminsin S. Järj. talolla sunnuntaina helmikuun 5 p:nä 1928

Kokouksen avasi liikkeen presidentti N. Riihinen ja ehdotti valittavaksi kokoukselle puheenjohtajan. Valituksi tuli J. Kallio, pöytäkirjuriksi M. Jacobson ja raportteriksi allekirjoittanut. Luettiin johtokunnan toimintakertomus, jossa ilmeni, että kokouksia on pidetty säännöllisesti joka toinen viikko, 16 ylimääräistä, yksi puolivuosikokous ja kaksi jäsenten ylimääräistä kokousta. Keskustelun aiheena ensimmäisessä ruokalan perustamiskysymys osuuskaupan yhteyteen, joka tietysti on vielä täytäntöön panematta rahavarojen puutteessa. Jälkimäinen aiheuttanut haarakaupan perustamisesta South Porcupineen, joka on tehnyt liikettä hyvällä menestyksellä viime joulukuun 9. päivästä 1927. Johtokunnan arvosteul siirrettiin vuosikokoukselle, joka pidetään helmikuun 26 päivänä 1928.

Liikkeenhoitaja luki tiliselostuksen, valtion luvalla varustettu tilintarkastajien laatima. Tehtyään liikettä ensimmäisellä 13 kuukaudelta $291,473.14. Liikevaihto on ollut säännöllistä nousua asteettain, joulukuun liikevaihto nousten $34,672.23. Menot ja liikekaluston varaukset tälle tilikaudelle $27,806.05, eli 9½ pros. kuluja joka dollaria päälle myydyistä tavaroista. Suurin osa on palkkalista $15,049.57, eli 5 1/5 pros. jokaista dollaria päälle myydyistä tavaroista. Puhdas ylijäännös $12,368.12. Tavaroista ei ole peritty kuin ainoastaan 12.11 pros. liikkeen välityksellä.

Johtokunta ehdotti vuosikokoukselle evästyksenä seuraavaa: Osuuspääomalle korkoa 6 pros., jäännös jaettava seuraavasti: 20 pros. siirrettäväksi vararahastoon, 5 pros. kasvatusrahastoon tälle vuodelle, 75 pros. elikä loppu ylijäännös jaettakoon kuluttajille ostonsa perusteella. Ei-jäsenille maksettakoon puolet siitä prosenttimäärästä mikä jäsenille maksetaan. Myöskin että voitot jaettaisiin osakkeissa, saadaksemme pääoma kohoamaan.

Kokous yksimielisesti hyväksyi johtokunnan kannan. Tämä on yksi tärkein kysymys, nim. voitto-osinkojen jako, jossa johtokunta on ottanut oikean kannan. Se takaa edelleenkin kaupallemme jatkuvaa nousua, että siinä muodossa kartutamme pääomaa. Liian pikainen voittojärjestelmä rahalla jaon muodossa on keikahuttanut monta lupaavaa osuuskauppaa. Sillä yleensä osuuskaupat ensi vuosina, kun ne alkavat, ovat kuin pikku tenavia, kuolevaisuus on suuri ja ensiaskeleet ovat epävarmoja. Siispä pois yksilöpyyteet ja rakentakaamme kauppamme tosiolojen pohjalle. Senpä vuoksi on mitä tärkeintä tehdä omassa itsessämme mahdollisimman paljon osuustoiminnallista valistustyötä.

Ei saisi jättää valvontatyötä harvojen henkilöitten käsiin, vaan yhteen hiileen puhaltaa, josta liekki syntyy, sillä se on jäsenistön velvollisuus. Silloin me kaikki teemme parhaamme ja saamme kauppamme turvalliselle pohjalle. Ja mitä lujemman pohjan me perustamme ja vankemman kuluttajapiirin luomme, niin silloin sitä ei saa hengiltä karhun kynsilläkään.

Velkakauppa

Arvosteltiin jonkun verran velkakaupasta, koska väkisinkin ilmaantuu huonoja saatavia. Lopullinen käsittely siirrettiin vuosikokoukselle. Liikkeenhoitaja painosti jäsenistön huomioon liikkeen tilisaatavien suuruutta, että tilisaatavat tulee olemaan suuret niin kauan kuin velaksi myydään. Niin kauan kuin liikevaihto on ennallaan elikä suurempi, mutta suhteellisesti nykyisen liikevaihdon perusteella on tilisaatavat paljon suuremmat kuin mitä kahden viikon luotto edellyttää, ja painosti jäsenistölle, että on pyrittävä käteispohjalle, jos meinaamme kasvattaa liikkeestämme voimakkaan osuusliikkeen. Ainoastaan jatkuva valistustyö pystyy tämän epäkohdan poistamaan lopullisesti.

Kaupan käteispohjalle järjestämisessä on tietystikin vaikeuksia, mutta ovat ne voitettavissa. Velkakauppa on sitä huonoa taloutta, joka tuottaa jäsenistölle vain aineellista vahinkoa. Ja tämä asia juuri olisi otettava vakavan harkinnan alaiseksi vuosikokouksessa. Raportissa ilmeni, että osuuskaupalla ei ole suoranaista lainaa kuin tuhannen dollarin laina ja sekin voitaisiin kassasta maksaa, mutta johtokunnan taholta ilmeni, että lasku ei ole kiireellinen, niin edelleen pidetään laina liikerahastossa.

Liikehuoneen hankinta

Koska entinen liikerakennus on mitättömän pieni ja kelpaamaton näinkin suurelle liikkeelle, niin asia oli vakavan harkinnan alaisena jäsenistöllä, että miten saisi kohotettua pääomaa että saataisiin uusi ja ajanmukainen huoneusto ja myös ravintola yhteyteen. Ehdotettiin vuosikokoukselle, että ruvettaisiin myymään osakepääoma-bondeja ensi toukokuuhun, ja jos liikkeemme varat kohoaa siihen mennessä, niin sitten tehdään yhteenvetoja karttuneista varoista, että voitaisiinko alottaa rakennus, mutta ei enempää kuin kellari ja maanpäällyskerta. Ja sitten edelleen kun varat myöten antaa. Johtokunta selosti, että on yksityisiä kauppiaita, jotka tietysti olisivat halukkaita myymään liikkeensä osuuskaupalle, mutta kauppasumma ollen kohtuullisen yläpuolella. Asiasta ei kokous katsonut tarpeelliseksi enempää keskustella, vaan tulee harkinnan alaiseksi vuosikokoukselle. Oman talon hankkiminen on jokaisen jäsenen otettava sydämen asiaksi. Tämä vaatii jäseniltä vaivaa, sitkeyttä, riittävää toimintaa ja innostusta. Asiaa ei voida viedä eteenpäin pelkällä innostuksella ja tyhjällä ilmalla, vaan me tarvitsemme riittävästi pääomaa. Johtokunta ehdotti, että kaupan palveluskunnalle myönnettäisiin viikko kesälomaa täydeliä palkalla jokaiselle, joka on ollut liikkeen palveluksessa vuoden ennen elokuun ensimmäistä päivää 1928. Kokous hyväksyi ehdotuksen.

Johtokunnan ehdokkaiksi eteläpäästä tuli Kusti Korpi, Matti Kautto, Nestor Klinga ja Timminsistä L. Peterson sekä Matson. Liikkeenhoitaja painosti, että on välttämättä valittava eteläpäästä joku johtokuntaan liikkeen etua silmälläpitäen. Koska kokoukset pidetään aina Timminsissä, niin kiinteästi voi seurata ja valvoa asioitten menoa.

Valistustyö

Liikkeenhoitaja selosti lyhkäisyydessään nuorison kasvattamisesta osuustoiminnallisen valistustyön tekoon. Ehdottaisi jäsenistölle päätettäväksi, että luovutettaisiin ylijäämästä pieni erä, jonka johtokunta voisi lahjoittaa stipendin muodossa tuleville osuuskursseille, jotka pidetään keskus-osuuskunnan taholta. Stipendi olisi annettava nuorelle, nostuneelle ja lupaavalle nuorelle, koska Canadan osuustoiminta on nouseva liike, joka tarvitsee nuoria, reippaita toimihenkilöitä, joita on meidän velvollisuus kasvattaa. Osuustoiminnallisen valistustyön kautta opitaan toinen toisemme kokemuksia käyttämään yhteiseksi hyödyksi, joka on erittäin tärkeätä, sillä se antaa uutta elinvoimaa ja käytännöllisen toiminnan suuntaviivoja. Mitä tietoisimmaksi tämän liikkeen kuluttajat tulevat, sen enemmän se tulee vakuutetuksi siitä, että yhä enemmän ja enemmän se saa jalansijaa tässä kylässä. Liikkeemme on vasta nuori ja tässä ajassa on se kasvanut suurimmaksi ruokaliikkeeksi tässä kylässä, suurimmaksi koko Ontarion maakunnassa ja toisella tilalla koko Canadassa. Liikkeen palveluksessa on nykyään 19 henkilöä, kahdeksan eteläpään kaupassa ja 11 pääkaupassa Timminsissä. Pääliikkeen työläisiin on luettuna hoitaja ja kirjanpitäjä, joitenka aika kohdistuu molempien liikkeiden kohdalle ja yksi lihanleikkaaja jonka toimena jakautuu lihan järjestely kumpaankin liikkeeseen.

Ensi vuoden myyntipäämäärä olkoon $425,000. Tämä summa on yhteisellä ponnistuksilla saavutettavissa. On vain jokaisen jäsenen ja kuluttajan muistettava tehdä kaikki voitavansa, ostamalla omasta liikkeestä, koska kauppamme on yhteinen, jonka olemme muodostaneet hankkiaksemme itsellemme elintarpeita mikäli suinkin edullisilla tavoilla. Siis kaikki mukaan yhteiseen ryntäykseen ja valistustyön tekoon, sillä päämäärämme on helposti saavutettavissa sikäli kun tietoisuutemme kasvaa ja kehittyy ja saamme nämä aatteet kylvettyä hedelmälliseen maaperään.

Osuustoimintatervehdyksin

Kokouksen puolesta:

Matti Johnson.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland, Room 918

118 Stanley Street, Montreal. (Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO, pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — D. J. Cable, 40 King St., St. John, N. B. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — G. W. Törnroos 551 Howe St., Vancouver, B. C. — H. P. Albert Hermanson, 470 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L. Copper Cliff, Ont.

WILLAMETTE BLVD. Sanitarium
Luontainen terveydenhoitola. — Monipuolinen hoito ja nykyaikaiset välineet sekä X-säde tarkastus.
Dr. Peter Kokko D. C.
Dr. Anna Kokko D. C. Ph., C.
167 Willamette Blvd, Pordland, Ore.
Puh. Walnut 6747

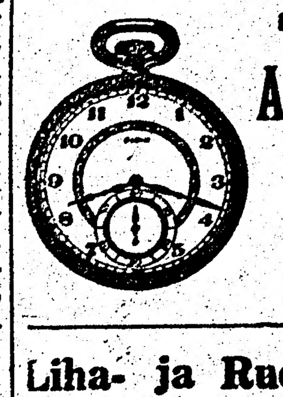

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
Sudbury, Ont.
—Box 1873—
9 Durham St.

Liha- ja Ruokatavarakauppa
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

Tri H. KOLJONEN
Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Parturiliikkeeni
sijaitsee
7 Durham Street. — Sudbury, Ont.
Naisten työtä tehdään samassa paikassa. IVAR SALO.
SUDBURY, ONT.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

PORT ARTHUR, ONT.

[illegible] LIHAKAUPPA 319 BAY St. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. [illegible]

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultaseppän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. [illegible], 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

PALLORUUMASSA, 316 BAY ST., on tupakkaa ja virvoitusjuomia. [illegible] Hoikka. (M)

PORT WILLIAM, ONT.

G. A. STENBACK, VALITTAA OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Mäkeseltä 681 Simpson St. Puhelin 1185 S.

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENNAN tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä, Timmins. (M)

ENSILUOKKAISTA KELLOJENkorjausta. Fred Whitford, vastapäätä postikonttoria, Timmins, Ontario. (M)

Halutaan tietää

Missä on veljeni Emil Saksa, kotoisin Kangasniemeltä Surolan kylästä. Kun viimeksi olen saanut häneltä kirjeen, oli osoitteensa Riply, Hamach B. D. B., Mich. Jos itse tai joku joka tietää hänestä sattuisi lukemaan tämän olisi hyvä ja ilmoittaisi siskolle. Osote:

Maija Saksa,
Elisapetink. 17, Filadelfia,
Helsinki, Suomi. (41

Hallituksen lupakirjalla toimiva lääkkeetön parantaja
Mrs. Ida Ylönen
ottaa vastaan potilaita ja antaa Hierontaa 132 Elm St. E.
Box 1111 Sudbury, Ont.
PUHELIN 276

Suomalainen Koti

Suosittelee
RUOKAA JA HUONEITA
Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT
390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL, QUEBEC

100 JALKAA LAPAMATOJA

enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua

Arvoisa Apteekkari: Köyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Sillä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen. Piirai Kalle Mäki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Vääntelttä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täytelläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkynytkään tarvetta tehdessä.

— Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI

(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen maksua tuntematta. — Lähetetään postimaksulneen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

KOMMUNISTIPUOLUEEN KAUPUNKIKOMITEAN KOKOUS

pidetään Liberty-haalin näyttämön pukuhuoneessa keskiviikkoiltana, alkaen kello kahdeksalta.

ENSI TORSTAINA

on sitten ne "karkausvuoden" tanssit ja silloin ovat pojat hytinässä. Tytöt ovat nim. uhanneet heille kuuluvan vuoden käyttää hyväkseen, etteivät joudu raatikkoon vietäväksi. Ensi torstaina siis haalille oikein miehissä, naiset tulevat kehoittamattakin. Tanssit alkaa klo 9.

Sivupakinaa Vapauden muuttokysymyksestä

Vapauden muutosta on ollut jo useita eri kirjoituksia ja niissä on useissa kirjoituksissa tuotu esille eri paikkakuntien suomalaisen asutuksen laajuutta, kuitenkin sen enempi kiinnittämättä huomiota minkälainen aines muodostaa nuo eri paikkakuntien laajat joukot. Siksi lienee paikallaan katsoa asian tätäkin puolta.

Jos otamme esim. Port Arthurin ympäristön. Mikäli sanomalehtikirjoituksista käy selville, asustaa siellä paljon suomalaisia, jotka ovat äärimmäisen kiihkoisia I. W. W:n kannattajia ja näinollen tilaavat omaa äänenkannattajaansa Industrialistia. Vaikka heidän joukossaan on myös joitakin, joille tulee Vapauskin, mutta silti kaikki eivät sitä vielä toistaiseksi ainakaan tilaa, koska eivät voi hyväksyä sitä katsantokantaa, jota Vapaus edustaa. Sitten vielä on siellä paljon vanhoillismielisiä uskovaisia ja heiltäkään emme voi suurta kannatusta lehdellemme odottaa. Loppukysymykseksi jää, kuinka suuri on joukko, joka kannattaa ja tukee järjestömme lehteä Vapautta?

Samallainen analysoiminen pitäisi meidän myös tehdä Toronton suhteen, niin tulee meille selväksi se tosiasia, että silläkin jakautuvat joukot samalla tavalla kolmeen eri joukkueeseen, joten tuosta 2,000 nousevasta joukosta jää ainoastaan murto-osa jälelle, joten se todellakaan ei muodosta muuta kuin heikon suomalaisen asutuksen "selkärangan". Sivumennen sanoen, vaikka asiaan kuulumattomasti kylläkin, on parhaana todistuksena sen heikkoudesta sekin, että esim. osuusruokalatkaan eivät ole ottaneet edistyäkseen Torontossa, vaikka niitä on pari kolme eri kertaa siellä yritetty pystyttää.

Palatakseni asiaan, on se Vapauden kolmas kotipaikka otettava jaottelun alaiseksi yllämainitulla tavalla, ja poiskarsien vieraat ainekset järjestöä kannattavasta joukkueesta, jää Sudburyyn ympäristönsä kanssa yhtä suuri määrä Vapauden lukijoita ja kannattajia kuin kahteen edellämainittuun paikkaan. Vai mitä arvelette?

Paikkakuntakiihkosta puhui nimimerkki "J. L." Torontosta, "että ei saisi paikkakuntakiihkon antaa sokaista itseään", mutta nyt on Toronton osaston kirjoituksesta käynyt ilmi, että he ovat Torontossa 100 prosenttisen paikkakuntakiihkon vallassa. Se ilmenee lauseesta: "Jos Vapaus muutettaisiin Torontoon, kohoaisi sen tilaajamäärä 100 prosentilla paikallisesti." — Tässä siis syy, koska Vapaus ei ole ollut torontolaisten paikallislehti, että ovat noin 100 prosenttisesti jälessä tilaustensa kanssa. Lyövätköhän toisten paikkakuntien osastot laimin noin 100 prosenttisesti lehtensä levittämisen syystä, että se ei ole paikallislehti?

Ilmoituksien saantiin nähden Toronton oloja tuntijana on allekirjoittanut sitä mieltä, että vaikkapa Vapaus pysytettäisiin Sudburyssa, on Torontossa joitakin suomalaisten kannattamia liikkeitä, jotka olisivat jo aikoja antaneet ilmoituksensa, jos sitä olisi heiltä kysytty, ja antavat ne vieläkin olipa lehti Sudburyssa eli Torontossa. Muutoin en luule ilmoitusten lisääntyvän muutonkaan johdosta.

Lehden uutispuolesta on allekirjoittanut hiukan eri mieltä niiden kanssa, jotka haluavat ne mahdollisimman tuoreina. Mikäli on kysymys kansainvälisistä eli paikallisista työväen asiaa ja aatetta koskevista uutisista, ovat ne olleet ainakin tähän asti tarpeeksi tuoreita. Teknilliseltä alalta olevat uutiset tyydyttävät myös aivan hyvin. Eri valtakuntien välisistä diplomaattisista suhteista, mikäli ne on olleet uutisina tiedoitettavia, ei myöskään ole tapahtunut pitkiä viivyttelyjä ja muut paikalliset tapahtumat eivät myöskään ole olleet vanhoja. Myös, kun otamme asiasta erään puolen käsiteltäväksi, suhteemme uutisiin ja uutisten suhde meihin, niin ei tarvitse olla kovinkaan "kevytmielinen" tunnustaessaan, että ne ovat olleet tarpeeksi tuoreita. Jos me olisimme tilaisuudessa uutisissa ilmeneviin asioihin jotain vaikuttamaan tai ne meihin, olisi asia aivan toinen, mutta uutiset suurimmaksi osaksi tuovat meille tietoja jostain tapahtumista, jotka jää ainoastaan tietona meille että se ja se on tapahtunut, meidän kuitenkaan voimatta tietäessämmekään noiden asioiden kulkuun sen enempi vaikuttaa. Niin onhan melkein sama tekevää, tiedämmekö nuo tuollaiset asiat puoltapäivää eli vuorokautta tai vaikkapa pariakin aikaisemmin, mutta pääasia on, että niistä joskus tulemme tietämään. Sitten vielä uskallan väittää, että jos henkilö sivuuttaa lehden uutispuolen takia, tekee se saman paljon paremmin artikkelipuolen takia. Ja heistä ei työläisinäkään ole luokallemme hyötyä, jotka tilaavat lehteä ainoastaan sen uutispuolen takia ja näitäkin on kuitenkin surkuteltavan paljon. Ei pidetä muista vakavammista ja tärkeimmistä asioista mitään huolta eikä muille kirjoituksille anneta mitään arvoa, pikapuoliin käydään vain uutisosasto läpi ja sitten nuristaan, että lehdessä ei ole mitään lukemista.

Se, että Vapaus haluttaisiin muuttaa pois Sudburysta toimittajien palkkaan tyytymättömyyden takia, on varmaan tekaistua, koska niin läheisessä yhteydessä toimittajiin kuin on Vapauden liikkeenhoitaja, ei siitä kirjoituksessaan mitään tuonut esille.

Sitten vielä Toronton osaston jäsenet näkevät kuinka tov. Kannasto on muka tehnyt karhunpalveluksen kirjoituksessaan Vapauden muuttokysymyksestä. Mutta eikö Toronton osaston jäsenet huomaa, että heidän keskuudestaan valittu tp. komitea on tehnyt paljon suuremman karhunpalveluksen, lähtiessään omapeeräisesti, ilman edustajakokouksen lupaa puuhailemaan Vapauden muuttokysymystä, koska edustajakokous oli sille ainoastaan antanut vallan toimia lehden laajennus-, painokoneen- ja omantalon hankinnassa, mutta ei Vapauden muutossa. Ja jos tämä kaikki olisi esitetty vapaassa, toverillisessa hengessä kysymyksenä, olisiko syytä Vapauden muuttoon, ei asia olisi niin vakavaluontoinen. Vaan kun tp. komitean taholta on erityisesti puhuttu Toronton puolesta, on tämä tällainen toimintatapa joukkotoiminnassa tuomittava. Myös järjestömme tulee kärsimään tästä muutosta, sillä ei ole järjestölle edullista kerätä kaikki johtava aines samalle paikkakunnalle ja keskittää järjestön johto ainoastaan muutamien henkilöiden valvonnanalaiseksi. Jos Vapaus tulisi muutettavaksi Torontoon, niin voi olla hyvinkin mahdollista, että sama henkilö voi kuulua tp. komiteaan ja Vapauden johtokuntaan, joka ei olisi suotavaa. Allekirjoittanut Toronton osaston jäsenien tuntien voi aivan helposti tehdä tällaisen johtopäätöksen. Sekin seikka, että tp. komiteassa on ollut vuosia samat henkilöt, ei näytä olevan järjestöllemme eduksi, koska on ilmennyt yhtä ja toista sellaista, joka puhuu edellämainitun asian puolesta. Muutoin, jos Vapaus tulee "vahingossa" siirtymään Torontoon, olisi tarpeen vaatimaa siirtää tp. komitea Keski-Ontarioon.

Vapauden vahingossa siirtyminen Torontoon voi tapahtua seuraavasti: koska on kolme eri paikkakuntaa, joista on äänestettävä ja mikäli Port Arthurin kirjeestä näkyi, ovat arthurilaiset sinne muuton kannalla ja äänestävät luonnollisesti Arthuria. Sudburylaiset ovat ajatelleet pidettäväksi lehden edelleen vanhassa paikassa Sudburyssa ja antavat äänensä sen puolesta. Toronton osasto, ollen yksityisosastona suurin, ei tarvitse paljonkaan lisä-ääniä puolelleen kun on kysymyksessä lehden "vahingossa" siirtyminen Torontoon. Siis kaikkien on harkittava ennenkuin äänestää, mikä on järjestöllemme eduksi ja jos ei voi olla kaikista selvillä, on paras olla äänestämättä kuin että äänestäisi harhaan.

On kerrassaan ihmeteltävää miten Toronton osaston toverit sanovat Vapauden henkilökunnan palkkakysymyksestä, että Vapauden henkilökunnan palkat ei saisi olla sivutekijänäkään Vapauden Torontoon muutossa. Mutta miksi ne on Sudburyssa ollessa pidetty kirjaltajain palkkojen alapuolella? Tämäkin on vain yksi niistä monista seikoista, jotka puhuvat sen puolesta, että Vapautta ei voida antaa samalla vuosimaksulla ulos Torontossa ilmestyessä kuin millä sitä voidaan antaa jos lehti edelleenkin pidetään Sudburyssa, jossa se todellakin on eniten suomalaisen asutuksen keskipisteessä. Sekä koska ei ole ilmennyt vakavia syitä sen Sudburyssa oloa vastaan, niin miksikä sitten muuttamaan. Koska tuo "kuollut pikkukaupunki" (joksi sitä torontolaiset nimittää), on kyennyt keskuudessaan kehittämään hyvän liikkeenhoitajan ja toimeliaan henkilökunnan avulla itsensä kannattavan lehtiliikkeen, niin pidettäköön se edelleenkin tuon "kuolleen kaupungin" elämän ytimenä. Siis toverit, koska Vapaus on kyennyt jo yli kymmenen vuotta Sudburysta käsin meitä ohjaamaan, virkistämään ja opettamaan, niin varmasti se tulevat kymmenen vuotta voi sen yhtä tarmokkaasti, ehken tarmokkaamminkin tehdä. Siis pysytettäköön Vapaus sen synnyinseudulla, Sudburyssa.

Martin.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Uusia ja vanhoja paljon kysyttäjä Columbian levyjä

— 10 TUUMAN LEVYJÄ. HINTA 75c —

— 3049 Heitä huolet pois. Laulu on iloni ja työni. Leo Kauppi, barit.
— 3052 Kallaves. Salkolan syntymäkemut. Leo Kauppi, baritooni.
— 3040 Kuuliaiset Kottilassa. Helmi ja Kalle. Leo Kauppi, baritooni.
— 3060 Herra Petteri. Renk'-Jussi palajaa sodasta. Leo Kauppi, bart.
— 2063 Antti tanssitti mua. Paimenpoika. Ida Lovarti, soprano.
— 3039 Sorakumpujen vainajille. Tehtaassa. Aino Saari.
— 3044 Mustalaisruhtinatar. Inga pieni. Aino Saari.
— 3026 Vangin laulu. Viaporin valssi. Otto Pyykkönen, tenori.
— 3005 Koskenlaskijan morsiamet. Korjat pojat. Otto Pyykkönen, ten.
— 3012 Näytelmästä "Pohjalaisia". Tuuli se taivutti koivun latvat. O. Pyykkönen, tenori.
— 3009 Lemminkäisen laulu. Pojat kun raitilla laulelee. Otto Pyykkönen.
— 3006 Kesäillalla. Tuomet ne valkeina kukkii. Otto Pyykkönen.
— 3000 Isontalon Antti ja Rannanjärvi. Se Oolannin sota. Otto Pyykkönen.
— 3029 Illalla kävelin. Heikki Hautala. Jean Theslöf, tenori.
— 3028 Vanha mustalainen. Mustalaisen surulaulu. Jean Theslöf, tenori.
—E4067 Suomal. ratsuväen marssi. Markkinapoika. Jean Theslöf, tenori.
—E9032 Orpopojan valssi. Kalle Aaltonen. Juho Koskela, tenori.
—E9003 Luttis-Jussi. Pikkuinen poika. Juho Koskela, tenori.
—E7421 Kulkurin valssi. Reissupoika. Juho Koskela, tenori.
—E3223 Orvon kyyneleet. Mustalainen. Juho Koskela, tenori.
—E2420 Kahvia. Vankilaan mennessä. Juho Koskela, tenori.
—E2419 Kesäillalla. Varis. Juho Koskela, tenori.
— 3013 Iloinen meripoika. Kulkurin masurkka. Hannes Saari.
— 3059 Ei kyytimies kiirettä oo. Valkotuomet. Hannes Saari.
— 3062 Saukkosen avioero. Oi mistä saataisiin. Hannes Saari.
— 3064 Raatajan serenaadi. Sonja. Hannes Saari, tenori.
— 3014 Keinulaulu. Laula tyttö. Jennie Anderson, soprano.
—E7006 Laulu tulipun. kukasta. Lintuselle. Elli Suokas-Stenback.
— 3000 Kevätlaulu. Äiti äiti älä soimaa. Siimi Mustonen, soprano.
— 3019 Oulun susiteetissa. Pohjolan häät. Muhoksen Janne.
— 3017 Pappani maja. Rekiretki. Muhoksen Janne.
— 3038 Hallin Janne. Ostron tyttö. Martti Similä, baritooni.
— 3054 Jos kaikki Suomen järvet. Sepän sälli. Martti Similä, baritooni.
— 3042 Heilini soitteli. Aikoja entisiä. Walfrid Lehto, tenori.
— 3022 Heilalleni minä laulelen. Sain paljon luojalta. Väinö Sola, ten.
— 3061 Se rakkaus. Soitin pillillä. Väinö Sola, tenori.
— 3055 Pekkalan veljekset. Kovat pää. Maitojuna. Romaani. Kirsti Suonio.
— 3056 Orjan kevät. Vappulaulu. Adolph Hovi.
—12055 Karoliina, sotiisi; Young Ladies valssi. Orkesteri.
—12054 Summer, valssi; Sonja, valssi. Orkesteri.
—12016 Marseljeesi. Memoirs of 1917. Orkesteri.
— 3050 Sikermä suomal. lauluja 1. Sikermä suomal. lauluja 2. Orkest-
—12053 Volga Boatmen. Dark Eyes, valssi. Orkesteri.
— 3025 Rauha myrskyssä, valssi; Joulupukin polkka. Orkesteri.
— 3046 Mä oksalla ylimmällä. Saksan polkka. Orkesteri.
— 3016 Viimeinen toivo. Syksyn lehdet. Instrumentti-kolmio.
— 3057 Sorretun elämä, valssi; Barrikaadeille, marssi. Harmonikkasoolo.
— 3053 Salon ruusu, masurkka; keskiyön valssi. Harmonikka-soolo.
— 3051 Katkenneet kielet, valssi; Laurin sotiisi. Harmonikka-soolo.
— 3011 Kulkurin masurkka. Vapaa Venäjä. Harmonikka-duetto.
—E4818 Vuorikaikuja, masurkka. Lehtien väreily. Harmonikka-duetto.
—E4226 Tunturin kellot. Koiviston polska. Harmonikka-duetto.
—22063 Paremmin ja paremmin. Herra tietää. Kvintetti.
—22059 Skördefestin polkka. Hammerforsin valssi. Kvintetti.
—22050 Jupileeri sotiisi, ym. Kvintetti.
—22047 Valle ville valssi; Mustalaispolkka. Kolmio.
—22019 Värmlantilaislaulu. Pohjolaislaulu. Viulusoolo.
—22053 Pikku Frida ja minä, foxtrot; Carolina. Kvintetti.
—22058 Helga valssi. Olkaamme iloisia, polkka. Kolmio.
—22041 Vanha paras, valssi. Valssi. Kvintetti.
—22062 Polpourri over Rolf, meloodeja I. Sama II. Torvisoittokunta.
—22061 Dockliisa, fokstrotti; Granbakka, valssi. Kvintetti.
— 7328 Merellä, valssi; Lammen laine, valssi. Larson, harmonikka-soolo.
— 4068 Rekilauluja. Voi äiti parka ja raukka. J. Theslöf, baritooni.
—12017 Ave Maria; The Rosary. Cadetraalin kvintetti.
—12048 Carmen Sylva, valssi; Iloinen leski, valssi. Venäl. orkesteri.
—22038 Elämä Suomen metsissä, valssi. Kukkuu-valssi. Kvintetti.
—22044 Inga valssi. Kun äiti oli nuori. Kvintetti.
—22056 Seger-Baneret marssi; Upsalan muisto. Harmonikka-duetto.
—12051 Tonavan aallot, valssi; Rannalla, valssi. Tanssi-orkesteri.
—22060 Olkaamme iloiset. Kotia Justiinan luo, valssi. Kvintetti.
— 3066 Tuomien valkoiset tertut. "Vilja". Saima Laurila, soolo.
— 3067 Meren aallot. Oi tyttö tule. Leo Kauppi, baritooni.
— 3036 Meripojan heilat.
— 3032 Maailman Matti.
— 3062 Herra Petteri.
— 3030 Hämärä polkka.
— 3011 Vapaa Venäjä.
— 3005 Koskenlaskijan morsian.
— 3024 Merimiesrakkautta.
— 9032 Kalle Aaltonen.
— 3044 Mustalaisruhtinatar.
— 3033 Yli aaltojen.
— 3043 Kevät Suomen metsässä.
— 3052 Kallaves'.
— 3065 Meripojan tervehdys.
—1238D Among My Souvenirs. Dear, on a Night Like This. J. Melton.
—1252D Waiting for the Rainbow. Back Where the Daisies Grow.
—1235D I Fell Head Over My Heels in Love. Is She My Girl? Orch.
—1243D I've Been Longing For A Girl Like You. Everywhere you go.
—1240D Tin Pan Parade. I Told The All About You. Duetto.
—1241D For My Baby The Man I Love. Fox Trot.
—1274D We'll Have A New Home. When You're With Somebody.
—1242D Keep Sweeping Cobwebs Off. Wayway Down South. Band.
—1221D Is She My Girl Friend? There's a Rickety Rackety.

— 12 tuuman levyjä. Hinta $1.25 —

—59031 Tonavan tarina, valssi; Unennäkö ihanne, valssi Hanuri-duetto.
—59015 Tonavan aallot, valssi; Italian unelma. Orkesteri.
—59039 Kevätrakkaus. Kevät. Konsertti-orkesteri.
—59045 Hurmaava Syksyn unelma. Valsseja. Konsertti-orkesteri.

— 10 tuuman levy. Hinta $1.00 —

—2057M Molly On The Shore. Cradle Song. Pianosoolo.
—5074M Polonaise. Prelude. Pianosoolo. Esther Leginsk.
—7144M Tabourin Chinois. Slavonic Dance. Viulun soolo. J. Szigeti.
—7145 Lucia. Sonnanbula. Pedroni & Co.

TÄYDELLINEN HINTALUETTELO LÄHETETÄÄN PYYDETTÄESSÄ

Kuusi levyä tai enempi kerralla tilattaessa levyt lähetetään postivapaasti. Vähempi kuin 6 tilattaessa on liitettävä 25 senttiä lähetystä kohti posti- ja pakkauskuluihin Särkymisen vaara on aina suurempi mitä pienempi on lähetys. Jälkivaatimuksella lähetettäessä tilaaja maksaa lähetyskulut.

LEVYJÄ EI VAIHDETA EIKÄ OTETA TAKAISIN.

Nuottimusiikkia pianolle, soololauluille, viululle ynnä mies-, nais- ja sekakööreille saapunut suuri valikoima.

Uusi Viva-Tonal Columbia fonograafi $125.00. Pienempi $65.00.

TYÖMIEHEN MUSIIKKIKAUPPA
Superior, Wis., U.S.A.

Rahaa Lainataan
kiiteimistöä vastaan.
Kysykää
J. N. DESMARAIS,
McKey Building (P)

Uusi suomalainen
sauna ja uima allas
142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268
Auki joka päivä kello 1 päivällä 12 yöllä.
NESTOR PUSKA

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita

Suljettu auto saatavana
King Edward Hotel
Phone 60 — Kotiin 1176
VICTOR KARI
SUDBURY, ONT. (M

Käydessänne Englehartissa tulkaa
C. H. Powell and Sons kauppaan
Meillä on täydellinen varasto ruokatavaraa, lihaa, y.m.
Kahvia, 5 lb. erissä 45c lb. Tuoreita Yeast Cakeja. Kaademummaa.
PERUNAJAUHOJA, SOKERIA, LARDIA Y. M.

Metsätyöläiset tai Metsämiehet

Säästäkää tehdessänne syysostoksia

Hevosennahkakintaita, pari $1.00
Valkoisia ropesseja, sinisen tai punaisen raidan kanssa, pari 3.95
Raskaita täysivillasia "jumpparia" 2.95
Mackinaw takkeja 6.50

Myöskin on meillä täydellinen varasto "Stanfields" alusvaatteita, parhaita mackinaw housuja, sekä kaikkia mitä metsämies tarvitsee. Halutessanne hyvän tavaran, kohtuhinnalla, tulkaa meille.

JOHN PALO
290 Bay Street Port Arthur, Ont.

Hyvä puku

on ehdottomasti hyvä ja sen saatte meiltä. Pitkäaikainen kokemus. Sopivaisuus ja halvat hinnat antaa meille tilaisuuden tyydyttää kannattajajoukkoamme.

W. Sahl & L. Kunnas
FIRST CLASS TAILOR
281 Bay St.
Port Arthur, Ontario.

Canadan Paras Jauho

Tekee Leipomisen Paremmaksi

OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD FLOUR

Dr. F. C. Fraser
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
Vastapäätä Cochranen rautakauppaa
Phone 157
SUDBURY, ONTARIO
HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

Aaron Linder

Hyväksi tunnettu, chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustaja, tulee olemaan Port Arthurissa ja ympäristöllä jonkun aikaa, ottaen valokuvien suurennus- ja maalaustyötä vastaan. Kuvat valmistetaan siten vaatteenpäälle, että ne voi kääriä rullalle Suomeen lähetystä varten. Postin kautta voidaan myös lähettää isonnustyötä, osoitteella Box 393, Port Arthur, Ont. Kaikki työ taataan. (M

Pikainen Apu Munuais-Häiriöille

Nuga-Tone auttaa nopeasti munuais- ja vesirakkohäiriöistä, polttavasta tunteesta vettä heittäessä, liian hitaasta tai liian nopeasta veden heitosta, pyörrytyskohtauksista tai muista samanlaisista tapauksista jotka osoittavat munuais- tai vesirakkohäiriöitä.

Mikään ei vedä vertoja Nuga-Tonelle hermoston tai lihas heikkouden parantamisessa, joka aiheuttaa ruokahalun menettämisen huonon ruuansulatuksen, kaasun tai turpoamisen vatsassa tai suolistossa, hitaasti toimivan maksan, kroonillisen umpitaudin, painon tai voiman kadottamisen, hermojen ja lihasten heikontumisen, jalompien elimien toiminnan hidastumisen, väsyneen, uloskuluneen tunteen, unettomuuden, hermo- tai lihas kivut ja muut samanlaiset taudit jotka ovat oireita yleisestä heikkoudesta. Hankkikaa pullollinen Nuga-Tonea jo tänään rohdoskaupastanne. Sitä myydään ehdottomalla raha-takaisin takauksella.

CANADIAN PACIFIC SAILINGS

SAINT JOHNISTA, N. B.

Liverpoliin

*Maalisk. 2, *Maalisk. 30 Montclare
°Maalisk. 9 .... Metagama
*Maalisk. 23, *Huhtik. 13 Montcalm
°Maalisk. 23 *Huhtik. 20 Minnedosa
°Maalisk. 29 .... Melita
°Huhtik. 6 .... Montrose
°Greenockin kautta.
* Belfastin kautta.

Cherbourgiin—Southamptoniin Antwerpeniin

Maalisk. 1, Huhtik. 5 ..Montnairn
Maalisk. 15, Huhtik. 12 ..Marloch
Maalisk. 22, Huhtik. 19 ..Marburn

S'hamptoniin ja Hamburiin.
Huhtik. 7 .... Metagama

Kysykää paikallisilta asiamiehiltä
C. H. WHITE,
District Pass. Agent
North Bay

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

FINNISH CLUB
Box 297, Kirkland Lake, Ont.